Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2022 a návrh na jeho aktualizáciu

V Slovenskej republike bol vypracovaný *Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020*[1], ktorý bol aktualizovaný a vyhodnocovaný každé 2 roky (uvedené dokumenty sú uverejnené na webstránke MPSVR SR - https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/kontaktne-miesto-prava-osob-so-zdravotnym-postihnutim/.

Uznesením vlády SR č. 109 dňa 24. februára 2021 bol schválený *Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030*. V zmysle uznesenia vláda SR uložila členom vlády zabezpečiť plnenie úloh vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030 v rámci schválených limitov výdavkov príslušnej rozpočtovej kapitoly *do 31. decembra 2030*. Materiál bol tvorený ako otvorený dokument s aktualizáciou a vyhodnocovaním *každý rok*.

Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2021 a návrh na jeho aktualizáciu bola schválená vládou SR dňa 5. októbra 2022 (uznesenie vlády SR 610/2022). Prílohu dokumentu tvorí prvá súhrnná správa, pričom dokumentuje plnenie úloh v roku 2021.

Správa o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2022 a návrh na jeho aktualizáciu bola vypracovaná na základe uznesenia vlády SR č. 610/2022, v zmysle ktorého majú členovia vlády predložiť Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR odpočet plnenia úloh vyplývajúcich zo Správy o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2021 s návrhom na jej aktualizáciu na ďalšie obdobie s termínom do 31. marca 2023. Zároveň má Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR povinnosť predložiť na rokovanie vlády SR Správu o plnení opatrení vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím za rok 2022 a návrh na jeho aktualizáciu do 30. septembra 2023.

Materiál dokumentuje plnenie úloh v roku 2022 a sú v ňom zahrnuté nové oblasti, nové opatrenia ako aj aktualizácia niektorých úloh. Dokument bol pripravovaný za účasti viacerých odborníkov z rôznych oblastí tak, aby bolo pokryté nielen široké spektrum jednotlivých oblastí, ale zároveň, aby bola zabezpečená aj prepojenosť a kompatibilita všetkých opatrení a úloh. Cieľom je vytvoriť optimálne podmienky pre implementáciu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Na jeho tvorbe sa podieľali zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, ostatných orgánov

[1] https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/narodny-program-rozvoja-zivotnych-podmienok-osob-so-zdravotnym-postihnutim-roky-2014-2020.pdf

verejnej správy a podľa čl. 4 ods. 3 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím aj osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom svojich reprezentatívnych organizácií.

Oblasti implementácie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím

1. Rovnosť a nediskriminácia (čl. 5)

Všetky osoby sú si rovné pred zákonom a podľa zákona a mali by mať nárok na rovnakú ochranu a na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie. V SR je diskriminácia na základe zdravotného postihnutia zakázaná a osoby so zdravotným postihnutím majú zaručenú rovnakú a účinnú právnu ochranu pred diskrimináciou z akýchkoľvek dôvodov.
Pri predchádzaní diskriminácie sa do roku 2030 príjmu nasledujúce opatrenia:

1.1. prijať novelu antidiskriminačného zákona tak, aby obsahovala primerané úpravy vo všetkých oblastiach života osôb so zdravotným postihnutím v súlade s odporúčaniami Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím

- MS SR *do roku 2023* vypracuje návrh novely antidiskriminačného zákona, ktorý bude obsahovať definíciu diskriminácie na základe zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach života, definíciu primeraných úprav, definíciu viacnásobnej diskriminácie a neposkytnutie primeraných úprav ako diskrimináciu na základe zdravotného postihnutia

Aktualizácia opatrenia

- MS SR *do roku 2024* vypracuje návrh novely antidiskriminačného zákona, ktorý bude obsahovať definíciu diskriminácie na základe zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach života, definíciu primeraných úprav, definíciu viacnásobnej diskriminácie a neposkytnutie primeraných úprav ako diskrimináciu na základe zdravotného postihnutia

1.2. prijať koncepčné zmeny rodinného práva v rámci rekodifikácie občianskeho práva

- MS SR *do roku 2024* predloží nový zákon o rodine do legislatívneho procesu, v ktorom ustanoví, že rodič s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony nebude automaticky vylúčený z výkonu rodičovských práv a povinností, ale bude obmedzený vo výkone týchto práv len v tom rozsahu, v ktorom má sám obmedzenú spôsobilosť na právne úkony - **splnené**

2. ***Prístupnosť (čl. 9)***

S cieľom umožniť osobám so zdravotným postihnutím, aby mohli žiť nezávislým spôsobom života a plne sa podieľať na všetkých aspektoch života, SR prijme príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím, na rovnakom základe s ostatnými, prístup k fyzickému prostrediu, k doprave, k informáciám a komunikácii, vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, a to tak v mestských, ako aj vo vidieckych oblastiach.

2.1. zvýšiť prístupnosť dopravných prostriedkov a dopravnej infraštruktúry

- MD SR *do roku 2023* zmapuje stav bariérových a bezbariérových vozidiel verejnej osobnej dopravy
- MD SR *do roku 2023* zmapuje prístupnosť dopravných stavieb
- MD SR bude *priebežne* systematicky zvyšovať počet bezbariérových vozidiel verejnej osobnej dopravy
- MDV SR bude *priebežne* systematicky zvyšovať prístupnosť autobusových, železničných staníc a zastávok a letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami
- MDV SR bude *každoročne* zverejňovať podiel prístupných vozidiel verejnej dopravy na celkovom počte vozidiel verejnej dopravy, podiel prístupných dopravných stavieb

Aktualizácia opatrenia

- MD SR *do roku 2024* zmapuje stav bariérových a bezbariérových vozidiel verejnej osobnej dopravy
- MD SR *do roku 2024* zmapuje prístupnosť dopravných stavieb
- MD SR bude *priebežne* systematicky zvyšovať počet bezbariérových vozidiel železničnej dopravy
- MD SR bude *priebežne* systematicky zvyšovať prístupnosť železničných staníc a zastávok a letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a v spolupráci s vyššími územnými celkami, obcami a vlastníkmi autobusových staníc prístupnosť autobusových staníc a zastávok
- MD SR bude v spolupráci s ostatnými objednávateľmi verejnej osobnej dopravy (vyššie územné celky, obce) *každoročne* zverejňovať podiel prístupných vozidiel verejnej dopravy na celkovom počte vozidiel verejnej dopravy, podiel prístupných dopravných stavieb

2.2. inštalovať digitálne informačné tabule s hlasovým oznamovaním na dožiadanie (napr. kombinácia digitálnej tabule a akustického hlásiča) pre nevidiacich na zástavky železničnej a vodnej dopravy v každom meste a do budov železničných staníc, letísk a osobných prístavov

- MD SR *do roku 2023* zmapuje umiestnenie digitálnych informačných tabúľ na zástavkách železničnej a vodnej doprave a budovách letísk ako aj v budovách

železničných, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane informačných bariér pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania

- MD SR bude *priebežne* systematicky inštalovať digitálne informačne tabule na zástavky železničnej, leteckej a vodnej dopravy v každom meste a do budov železničných staníc, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane inštalácie hlasového oznamovania na dožiadanie, popisov v Braillovom písme, reliéfnej grafike a vo zväčšenej čiernotlači
- MD SR bude *každoročne* zverejňovať umiestňovanie digitálnych informačných tabúľ vrátane digitálnych informačných tabúľ s hlasovým oznamovaním na dožiadanie

Aktualizácia opatrenia

- MD SR *do roku 2024* zmapuje umiestnenie digitálnych informačných tabúľ na zástavkách železničnej a vodnej dopravy a budovách letísk ako aj v budovách železničných staníc, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane informačných bariér pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania
- MD SR bude *priebežne* systematicky inštalovať digitálne informačne tabule na zástavky železničnej, terminálov a prístavov, v prípade železničnej dopravy prioritne na vybrané zástavky určené podľa významu danej zástavky z pohľadu obratu cestujúcich za 24 hodín, počtu liniek (spojov) prechádzajúcich danou zástavkou, prípadne z hľadiska prestupných väzieb a do budov železničných staníc, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane inštalácie hlasového oznamovania na dožiadanie, popisov v Braillovom písme, reliéfnej grafike a vo zväčšenej čiernotlači

2.3. vydávať a sprístupňovať periodické a neperiodické publikácie a ďalšie dokumenty pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania

- MK SR bude *priebežne* aktívne podporovať vydávanie a sprístupňovanie periodických a neperiodických publikácií a ďalších dokumentov pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania prostredníctvom aktivít Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči
- MK SR bude *priebežne* aktívne podporovať činnosť Slovenskej autority pre Braillovho písmo
- MK SR bude *priebežne* podporovať sprístupňovanie digitalizovaných textov učebníc a ďalších monografií z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine a Centra vedecko-technických informácií SR v Bratislave prostredníctvom digitálnej knižnice Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči
- MK SR prostredníctvom Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči bude *každoročne* zverejňovať počet vydaných publikácií pre osoby so zrakovým postihnutím, počet publikácií určených pre všeobecnú verejnosť sprístupnených osobám so zrakovým postihnutím, počet zdigitalizovaných textov učebníc a ďalších monografií

2.4. vydávať a sprístupňovať digitalizované učebnice a ďalšie monografie vo formátoch prístupných osobám so zdravotným postihnutím

- MK SR v spolupráci s MŠVVŠ SR *do roku 2024* sprístupní digitalizované učebnice z edičného portálu (https://edicnyportal.iedu.sk/) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a sprístupnenie monografií z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine prostredníctvom digitálnej knižnice Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

2.5. zabezpečiť prístupné informačné systémy verejnej správy a prístupné e-služby poskytované verejnosti

- MIRRI SR *od roku 2023* uskutoční každoročný monitoring prístupnosti webových sídiel a mobilných aplikácií v oblasti verejnej správy
- MIRRI SR bude *od roku 2023* každoročne zvyšovať povedomie v oblasti prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií pre subjekty verejného sektora, fyzické a právnické osoby, ktoré prejavia záujem o zvyšovanie povedomia v tejto oblasti.

2.6. zabezpečiť transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb

- MPSVR SR *do roku 2022* transponuje smernicu 2019/882 do národnej legislatívy – **splnené**

Nová úloha

- MPSVR SR *do roku 2023* pripraví návrh nariadení vlády SR, ktorými sa zabezpečí implementácia zákona č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2.7. zabezpečiť uplatňovanie horizontálnej základnej podmienky Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES v novom PO 2021-2027

- MPSVR SR *priebežne do roku 2027* bude posudzovať investičné projekty a ich súlad s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenie prístupnosti v súlade s jeho článkom 9

Nové opatrenie

2.8. vytvoriť koncepciu bezpečnosti a vhodnosti výstavby a jednotnej technickej politiky určením všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, vrátane požiadaviek na bezbariérové užívanie stavieb

- ÚPÚPaV SR *v roku 2023* prizve do pracovnej skupiny pre prípravu vyhlášky o bezbariérovom užívaní stavieb predstaviteľov organizácií osôb so zdravotným postihnutím, ktoré nominuje NROZPvSR
- ÚPÚPaV SR *do roku 2024* zabezpečí prostredníctvom legislatívnej úpravy všeobecné technické požiadavky na výstavbu, ktoré budú zamerané na tvorbu bezbariérového prostredia

Nové opatrenie

2.9. zabezpečiť zvyšovanie povedomia v oblasti verejného obstarávania

- ÚVO *od roku 2024* zabezpečí edukáciu verejných obstarávateľov a obstarávateľov v oblasti implementácie sociálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní

3. Rizikové a humanitárne situácie (čl. 11)

SR prijme všetky nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách, vrátane ozbrojených konfliktov, núdzových humanitárnych situácií a živelných pohrôm.

3.1. zabezpečiť alternatívny prístup k službám čísla tiesňového volania 112 a k informáciám o ohrození

- MV SR *do roku 2022* zavedie mobilnú aplikáciu alebo ekvivalentný nástroj pre prístup k tiesňovým službám a zasielanie varovných správ prispôsobených špecifickým potrebám osôb so zdravotným postihnutím s dôrazom na osoby so sluchovým postihnutím - **splnené**

3.2. zmapovať potreby cudzincov so zdravotným postihnutím a prijať potrebné opatrenia v súvislosti s konfliktom na UA

- MV SR *do 31.12.2022* zmapuje situáciu cudzincov, ktorí prišli na Slovensko z dôvodu prebiehajúceho konfliktu na UA v súvislosti s výskytom zdravotného postihnutia (prevalencia ZP) - **splnené**

3.3. zabezpečiť informovanosť, vzdelávanie zamestnancov pracujúcich v záchranných zložkách (Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor, ozbrojené sily Slovenskej republiky a iné) ako komunikovať a zachádzať s osobami so zdravotným postihnutím pri zabezpečení ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách

- MV SR v spolupráci s MZ SR a MO SR bude *priebežne* podporovať vzdelávacie a informačné podujatia zamestnancom pracujúcich v záchranných zložkách o spôsoboch komunikácie a zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím v núdzových situáciách

Nové opatrenie

3.4. zaviesť evidenciu osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti

- MV SR *v roku 2023* vytvorí pracovnú skupinu za účasti zástupcov reprezentatívnych organizácií

Nové opatrenie

3.5. novela zákona, pre potreby evidencie osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti

- MV SR *v roku 2024* pripraví a legislatívne zavedie systém evidencie osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti

4. Prístup k spravodlivosti (čl. 13)

SR osobám so zdravotným postihnutím zabezpečí účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými, a to aj poskytnutím procesných a veku primeraných úprav s cieľom uľahčiť im účinné plnenie ich úlohy priamych a nepriamych účastníkov, vrátane úlohy svedkov, vo všetkých súdnych konaniach, a to aj vo fáze vyšetrovania a predbežného konania.

4.1. vyriešiť problematiku opatrovníctva dospelých v Slovenskej republike a zaviesť inštitút podporovaného rozhodovania do právneho poriadku v SR

- MS SR *do konca roku 2022* predloží na rokovanie vlády SR návrh novej právnej úpravy (v paragrafovom znení)

Aktualizácia opatrenia

- MS SR *do roku 2024* predloží na rokovanie vlády SR návrh novej právnej úpravy (v paragrafovom znení)

4.2. spracovať analýzu inštitútu podporovaného rozhodovania

- MPSVR SR v spolupráci s IVPR vypracuje *v roku 2022* analýzu inštitútu podporovaného rozhodovania - **splnené**

5. Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti (čl. 19)

SR uznáva rovnaké práva všetkých osôb so zdravotným postihnutím žiť v spoločenstve s rovnakými možnosťami a voľbami ako majú ostatní, SR zabezpečí účinné a primerané opatrenia, ktoré umožnia plné užívanie tohto práva osobami so zdravotným postihnutím a ich plné začlenenie a zapojenie do spoločnosti.

5.1. podporiť prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporiť sociálne začlenenie

- MPSVR SR *do roku 2030* urýchli prechod z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť prostredníctvom plnenia cieľov vyplývajúcich z Národnej stratégii deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike
- MPSVR SR *do roku 2025* na základe úlohy vyplývajúcej z Plánu obnovy a odolnosti upraví financovanie systému sociálnych služieb

5.2. pripraviť Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 – 2026

- MPSVR SR *do 2. kvartálu roku 2022* pripraví Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 - 2026, ktorý bude obsahovať proces transformácie systému sociálnych služieb, alokáciu finančných zdrojov, oblasť podpory duševného zdravia a mediálnu informačnú kampaň na národnej úrovni o potrebe prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, o rovnakom prístupe ku všetkým členom spoločnosti, časový rámec je predbežne stanovený nasledovne: návrh konceptu kampane (rok 2023), realizácia kampane (rok 2023 – 2025) - **splnené**

5.3. aktívna podpora prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podpora sociálneho začleňovania

- MPSVR SR *v priebehu roka 2022* vytvorí expertnú pracovnú skupinu, ktorej cieľom bude v spolupráci s analytickými útvarmi ministerstiev pripraviť analýzu súčasnej situácie v oblasti sociálnych služieb a zároveň navrhnúť možné systémové riešenia v prospech zvyšovania dostupnosti sociálnych služieb na komunitnej úrovni – **splnené**

- MPSVR SR po spustení Informačného systému sociálnych služieb bude metodicky usmerňovať a vzdelávať poskytovateľov, aby dáta, ktoré sú potrebné, boli relevantné aj pre túto oblasť - **splnené**
- MPSVR SR pripraví nový národný projekt a vyhlási výzvy na podporu zariadení sociálnych služieb, ktoré podporia prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

Aktualizácia opatrenia

- MPSVR SR pripraví *do konca roka 2023* nový národný projekt a vyhlási výzvy na podporu zariadení sociálnych služieb, ktoré podporia prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť

Nová úloha

- MPSVR SR *do roku 2024* vypracuje návrh opatrení na cielenú podporu peer poradenstva a sebaobhajcov

5.4. zjednotiť posudkový systém v oblasti sociálnych služieb a kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia

- MPSVR SR *v 2. kvartáli roka 2023* predloží do legislatívneho procesu návrh nového posudkového systému

5.5. prehodnotiť vybrané druhy sociálnych služieb v rámci novej legislatívy

- MPSVR SR *do roku 2025* pripraví novú legislatívu týkajúcu sa sociálnych služieb. V rámci novej legislatívy sa budú obsahovo revidovať vybrané druhy sociálnych služieb tak, aby sa podporovali a rozširovali komplexné habilitačné a rehabilitačné služby a programy pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom dosiahnuť, rozvíjať a udržať individuálne schopnosti potrebné pre samostatnosť a zapojenie do všetkých oblastí života

5.6. monitorovať skúsenosti osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania

- ÚKOZP *do roku 2030* zabezpečí každoročne monitoring skúseností osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania

Aktualizácia opatrenia

- MPSVR SR v spolupráci s ÚKOZP *do roku 2030* zabezpečí každoročne monitoring skúseností osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania

5.7. pripraviť nový zákon o kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia

- MPSVR SR *do roku 2024* pripraví návrh nového zákona, ktorého súčasťou bude reforma posudkovej činnosti, úprava ustanovení o psoch so špeciálnym výcvikom a prehodnotenie niektorých peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia za účelom zjednodušenia a zefektívnenia procesu získavania peňažných príspevkov na kompenzácie

6. Sloboda prejavu a presvedčenia a prístup k informáciám (čl. 21)

SR prijme všetky príslušné opatrenia, ktorými zabezpečia, aby osoby so zdravotným postihnutím mohli uplatňovať právo na slobodu prejavu a presvedčenia, vrátane slobody vyhľadávať, prijímať a šíriť informácie a myšlienky na rovnakom základe s ostatnými, a to prostredníctvom všetkých foriem komunikácie podľa vlastného výberu

6.1. pripraviť novelu zákona o posunkovom jazyku

- MPSVR SR *do roku 2024* vytvorí pracovnú skupinu za účasti zástupcov reprezentatívnych organizácií, ktorej účelom bude tvorba zákona o posunkovom jazyku

6.2. pripraviť novelu zákona o sociálnych službách

- MPSVR SR *do roku 2024* pripraví návrh novely o sociálnych službách, ktorej súčasťou bude aj novelizovaný § 84 ods. 2

7. Vzdelávanie (čl. 24)

SR zabezpečí začleňujúci vzdelávací systém na všetkých úrovniach a celoživotné vzdelávanie bez diskriminácie a na základe rovnosti príležitostí.

7.1. sprístupniť elektronické vzdelávacie dokumenty osobám so zdravotným postihnutím

- MŠVVŠ SR *od roku 2022* sprístupní vzdelávacie webové portály a elektronické dokumenty na nich zverejnené v súlade s pravidlami prístupnosti platnými pre informačné systémy verejnej správy - **splnené**

7.2. vzdelávať vybrané cieľové skupiny, vrátane osôb so zdravotným postihnutím o právach a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím, prevencii a odstraňovaní stereotypov a predsudkov voči osobám so zdravotným postihnutím

- SNSĽP *každoročne* zrealizuje vzdelávacie podujatia (besedy, semináre, kurzy) pre žiakov základných a stredných škôl; študentov stredných a vysokých škôl; odborných a pedagogických zamestnancov a členov akademickej obce

Aktualizácia opatrenia

- SNSĽP *každoročne* zrealizuje vzdelávacie podujatia (besedy, semináre, kurzy) pre žiakov základných a stredných škôl; študentov stredných a vysokých škôl; odborných a pedagogických zamestnancov a členov akademickej obce, poskytovateľov sociálnej služby a prijímateľov sociálnej služby

7.3. plniť Stratégiu inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní a opatrení uvedených v akčných plánoch k tejto stratégii

- MŠVVŠ SR v spolupráci uvedenými partnermi bude *do roku 2030* aktívne napĺňať ciele Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní prostredníctvom opatrení uvedených v akčných plánoch k tejto stratégii

7.4. postupne zvýšiť dostupnosť sociálneho začlenenia detí, mládeže a dospelých so zdravotným znevýhodnením do voľnočasových aktivít, ŠKD, CVČ, krúžkov a športových klubov a mládežníckych organizácií

- MŠVVŠ SR *v roku 2023* vytvorí pracovnú skupinu, ktorá bude analyzovať problematiku dostupnosti sociálneho začlenenia detí, mládeže a dospelých so zdravotným znevýhodnením do voľnočasových aktivít, ŠKD, CVČ, krúžkov, športových klubov a mládežníckych organizácií. V rámci možnosti pracovná skupina následne navrhne možné opatrenia a spôsoby plnenia, ktorými sa do konca účinnosti Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím zvýši dostupnosť sociálneho začlenenia v tejto oblasti. Súčasťou pracovnej skupiny budú zástupcovia MŠVVaŠ SR, zástupcovia organizácií poskytujúcich voľnočasové aktivity, zástupcovia mládežníckych organizácií a reprezentatívne organizácie osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín

7.5. zabezpečiť čo najširšiu dostupnosť možnosti dosiahnuť stupeň vzdelávania ISCED 2 (nižšie stredné vzdelanie) s následnou možnosťou študovať na bežnej strednej škole aj pre osoby s mentálnym znevýhodnením

- MŠVVŠ SR *v roku 2023* zabezpečí aby, v štátnom vzdelávacom programe (flexibilné kurikulum základného vzdelávania) pre jednotlivé vzdelávacie cykly základného vzdelania bude definovaná možná miera prispôsobenia (redukcie) cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania ako redukovaný učebný výstup,

naplnením ktorého dosiahne žiak nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2). Ciele, výkonové a obsahové štandardy vo vzdelávacích oblastiach budú prostredníctvom redukovaného učebného výstupu prispôsobené individuálnym potrebám žiaka tak, aby sa výchovou a vzdelávaním rozvíjal jedinečný potenciál žiaka, a aby zároveň žiak dokázal preukázať kľúčové spôsobilosti. Konkrétne úpravy cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania bude určovať individuálny vzdelávací program žiaka. Redukovaný učebný výstup bude súčasne nárokovateľným podporným opatrením, ktoré sa bude realizovať na základe vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie na základe diagnostiky potrieb žiaka

- MŠVVŠ SR *v školskom roku 2023/2024* zabezpečí, aby obsah externého testovania na účel získania nižšieho stredného vzdelania a komisionálnych skúšok na získanie nižšieho stredného vzdelania a kritériá ich úspešného absolvovania budú nastavené v súlade definovaným minimálnym učebným výstupom. Fyzickým osobám, ktoré vykonávajú externé testovanie na účel získania nižšieho stredného vzdelania alebo komisionálne skúšky na získanie nižšieho stredného vzdelania sa primerane k ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám upravia podmienky na ich vykonanie. MŠVVŠ SR v spolupráci s RUŠS zabezpečí regionálnu dostupnosť škôl, ktoré budú organizovať program vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 31a školského zákona. MŠVVŠ SR v spolupráci s RUŠS bude sledovať a vyhodnocovať dostupnosť všetkých opatrení na získanie nižšieho stredného vzdelania pre osoby s mentálnym znevýhodnením

Aktualizácia opatrenia

- MŠVVŠ SR *v roku 2023* zabezpečí aby, v štátnom vzdelávacom programe (flexibilné kurikulum základného vzdelávania) pre jednotlivé vzdelávacie cykly základného vzdelania bude definovaná možná miera prispôsobenia (redukcie) cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania ako redukovaný učebný výstup, naplnením ktorého dosiahne žiak nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2). Ciele, výkonové a obsahové štandardy vo vzdelávacích oblastiach budú prostredníctvom redukovaného učebného výstupu prispôsobené individuálnym potrebám žiaka tak, aby sa výchovou a vzdelávaním rozvíjal jedinečný potenciál žiaka, a aby zároveň žiak dokázal preukázať kľúčové spôsobilosti

7.6. zabezpečiť bilingválne vzdelávanie pre nepočujúce deti – úloha vypustená

- MŠVVŠ SR *v roku 2023* vytvorí pracovnú skupinu na vytvorenie podmienok pre bilingválne vzdelávanie (slovenský jazyk - slovenský posunkový jazyk) pre nepočujúce deti od útleho veku dieťaťa
- MŠVVŠ SR *v školskom roku 2023/2024* vytvorí systém rannej starostlivosti pre nepočujúce deti vo veku 0-6 rokov pri bilingválnom vzdelávaní

8. Zdravie (čl. 25)

SR poskytuje osobám so zdravotným postihnutím rovnaký rozsah, kvalitu a štandard bezplatnej alebo cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti a programov, ktoré sa poskytujú ostatným osobám, a to aj v oblasti zdravotníckych programov zameraných na sexuálne a reprodukčné zdravie a programov v oblasti verejného zdravia určených pre celú populáciu; ďalej poskytuje zdravotnú starostlivosť, ktorú osoby so zdravotným postihnutím vrátane detí a starších osôb špecificky potrebujú v dôsledku svojho zdravotného postihnutia, a to vrátane včasného zistenia, prípadne intervencie a služieb určených na minimalizáciu alebo prevenciu ďalšieho zdravotného postihnutia.

8.1. implementovať poskytovanie psychosociálneho poradenstva rodičovi a podpory optimálneho vývinu dieťaťa v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti, ak bolo dieťaťu identifikované riziko funkčných obmedzení pri zdravotnom postihnutí/pri predpokladanom vývoji zdravotného postihnutia

- MZ SR *do roku 2025* v spolupráci s ústavnými zdravotníckymi zariadeniami, najmi Národným ústavom detských chorôb v Bratislave, Detskou fakultnou nemocnicou s poliklinikou Banská Bystrica a Detskou fakultnou nemocnicou Košice na základe alokácie finančných prostriedkov z EU fondov v rámci Partnerskej dohody/Programu Slovensko pilotne vytvorí podmienky na dostupnosť" komplexnej interdisciplinárnej starostlivosti, ak bolo u dieťaťa identifikované riziko funkčných obmedzení pri zdravotnom postihnutí /pri predpokladanom vývoji zdravotného postihnutia, a to najmä v starostlivosti o raný detský vývin, zriadením odborných centier pre uľahčenie prechodu z ústavnej zdravotnej starostlivosti do komunitnej starostlivosti, so zameraním na zdravie, výživu, a vývin dieťaťa s podporou responzívneho rodičovstva a možností vývinovej stimulácie, vrátane adresného odporučenia do starostlivosti v regióne

8.2. zlepšiť" prístup k zubno- lekárskemu ošetreniu v celkovej anestézii pre osoby so zdravotným postihnutím

- MZ SR *v roku 2025* zabezpečí zvýšenie počtu zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii tak, aby ich geografická dostupnosť zodpovedala oprávneným potrebám pacientov vyžadujúcich tento spôsob ošetrenia
- MZ SR *v roku 2025* pripraví na rokovanie Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím informáciu o vytvorení nových zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii pre zdravotne postihnuté osoby

Nové opatrenie

- MZ SR *do roku 2024* pripraví návrh novely zákona č. 577/2004 Z. z o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, v ktorom uvedie zoznam diagnóz, pri ktorých má poistenec nárok na zubno-lekárske ošetrenie v celkovej anestézii, s plne alebo čiastočne uhrádzanými zubno-lekárskymi výkonmi zo zdrojov verejného zdravotného poistenia, a to aj v prípade, ak takýto poistenec neabsolvoval v predchádzajúcom kalendárnom roku preventívnu zubno-lekársku prehliadku

8.3. podpora včasnej prevencie vývinových funkčných porúch u detí pri poskytovaní všeobecnej zdravotnej starostlivosti

- MZ SR v spolupráci s hlavným odborníkom pre všeobecnú starostlivosť" o deti a dorast a Slovenskou spoločnosťou primárnej pediatrickej starostlivosti *do roku 2024* podporí vo všeobecnej ambulantnej starostlivosti o deti a dorast elektronické vypĺňanie skríningov Tekos a M-CHAT a monitorovacej a skríningovej metódy S-PMV podľa Štandardu vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2.-11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti na základe alokácie finančných prostriedkov čerpaných z EU fondov v rámci Partnerskej dohody/Programu Slovensko, vrátane získavania a štatistického vyhodnocovania dát k prevencii vývinových funkčných porúch u detí

8.4. priebežne pri rokovaniach Kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky a Kategorizačnej komisie pre špeciálne zdravotnícke materiály vyhodnocovať finančnú dostupnosť kategorizovaných zdravotníckych pomôcok na mobilitu, zariadení a podporných technológií v rámci kompetencií, ktoré v tomto smere MZ SR má ako orgán spravujúci kategorizačný proces

- MZ SR bude *na každom rokovaní* Kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky a Kategorizačnej komisie pre špeciálny zdravotnícky materiál zaraďovať do programu rokovania problematiku prehodnotenia výšky doplatkov na zdravotnícke pomôcky pre občanov so zdravotným postihnutím v snahe dosiahnuť ich zníženie za predpokladu súčinnosti zdravotných poisťovní a členov odborných pracovných skupín, pričom bude klásť osobitný dôraz najmä na pomôcky určené najviac zdravotne postihnutým osobám

Aktualizácia opatrenia

- MZ SR bude *raz ročne* organizovať spoločné konzultačné stretnutie predstaviteľov MZ SR, zdravotných poisťovní, distribútorov a predstaviteľov organizácií osôb so zdravotným postihnutím a pacientskych organizácií s cieľom definovať zdroje aktuálnych problémov a možnosti ich riešenia

8.5. zabezpečiť podporu zdravotníckym pracovníkom pri manažmente pacientov so zdravotným postihnutím. MZ SR zabezpečí zdravotníckym pracovníkom podporu (informačnú, vzdelávaciu) na zlepšenie ich zručností v oblasti komunikácie s osobami so zdravotným postihnutím a ich rodinnými príslušníkmi s ohľadom na ich špecifické potreby

- MZ SR *do roku 2030* v spolupráci s reprezentatívnymi organizáciami zastupujúcimi osoby so zdravotným postihnutím zapracuje do minimálnych štandardov špecializačného štúdia v rámci komplexnej inovácie minimálnych štandardov pre jednotlivé zdravotnícke povolania tému: Komunikácia s osobami so zdravotným postihnutím pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii

Nové opatrenie

8.6. participovať na podujatiach a konferenciách umožňujúcich podporu zvyšovania informovanosti o zriedkavých chorobách medzi odbornou a laickou verejnosťou a organizovať podujatia a konferencie umožňujúce zvyšovanie informovanosti o zriedkavých chorobách

- MZ SR bude *každoročne* podporovať zvyšovanie informovanosti o zriedkavých chorobách medzi odbornou a laickou verejnosťou (vrátane pacientov). Vytvárať podporné stratégie pre pacientov so zriedkavými chorobami v rámci stratégie pacientov so zdravotným postihnutím. Podporovať expertízu a medzinárodnú spoluprácu v oblasti zriedkavých chorôb - zapojenie slovenských pracovísk zapojených v Európskych referenčných sieťach, ako aj iných pracovísk, ktoré sa venujú pacientom so zriedkavými chorobami (Národný zoznam pracovísk pre zriedkavé choroby v SR). Vytvárať prostredie, ktoré umožňuje transparentný prístup k inovatívnym a moderným liečebným možnostiam, ktoré odpovedajú súčasnému vedeckému poznaniu

Nové opatrenie

8.7. podpora poskytovania perinatálnej zdravotnej starostlivosti

- MZ SR bude *priebežne* poskytovať osobám so zdravotným postihnutím rovnaký rozsah, kvalitu a štandard bezplatnej alebo cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti, ktoré sa poskytujú ostatným osobám, a to aj v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a v oblasti verejného zdravia určených pre celú populáciu

9. Habilitácia a rehabilitácia (čl. 26)

SR prijme účinné a primerané opatrenia, a to aj cestou vzájomnej podpory ľudí so zdravotným postihnutím, aby umožnili osobám so zdravotným postihnutím dosiahnuť a udržať si maximálnu možnú samostatnosť, uplatniť v plnej miere telesné, duševné, sociálne a profesijné schopnosti a dosiahnuť plné začlenenie a zapojenie do všetkých oblastí života. Na tento účel sa zriadia, podporujú a rozširujú komplexné habilitačné a rehabilitačné služby a programy, najmä v oblasti zdravotníctva, zamestnanosti, vzdelávania a sociálnych služieb

9.1. zaviesť systém individualizovanej komplexnej podpory osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín cez nadrezortný systém habilitačných a rehabilitačných služieb

- MPSVR SR *v roku 2023* vytvorí pracovnú skupinu za účasti MZ SR, MŠVVaŠ SR a zástupcov reprezentatívnych organizácií, účelom ktorej bude dohodnutie kompetencií jednotlivých rezortov v systéme habilitačných a rehabilitačných služieb

10. Práca a zamestnávanie (čl. 27)

SR podporuje právo osôb so zdravotným postihnutím na prácu na rovnakom základe s ostatnými, najmä právo na možnosť živiť sa slobodne zvolenou prácou alebo prácou prijatou na trhu práce, a právo na pracovné prostredie, ktoré je otvorené, začleňujúce a prístupné pre osoby so zdravotným postihnutím.

10.1. implementovať nástroje podpory a pomoci zamerané na zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím

- MPSVR SR bude *priebežne* podporovať zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím a vytvárať legislatívne podmienky na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce bez potreby zriaďovania chráneného pracoviska alebo chránenej dielne prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce, vrátane implementovania inovovaných alebo nových aktívnych opatrení na trhu práce, vrátane využívania nástrojov v oblasti sociálnej ekonomiky zabezpečované priebežne najmä na základe prijatých národných projektov v súlade so zákonom o službách zamestnanosti v rámci programového obdobia 2021 – 2027
- MPSVR SR bude *priebežne* zabezpečovať individuálnu prácu s občanmi so zdravotným postihnutím, aj prostredníctvom využívania neštátnych služieb zamestnanosti poskytovaných agentúrami podporovaného zamestnávania vytvorením podmienok potrebných pre ich fungovanie a nastavenie spolupráce s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny v oblasti podporovaného zamestnávania

10.2. za účelom zlepšenia podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rámci tzv. pilotného monitorovania zrealizuje v priebehu roka 2023 s výstupom v roku 2024

- MPSVR SR *ku koncu roka 2022* uskutoční odpočet podielu zamestnancov so zdravotným postihnutím vo verejnej správe pod rezortom MPSVaR SR (štatistické zhrnutie o stave zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v rezorte ministerstva)
- MPSVR SR uskutoční monitoring/analýzu existujúcich opatrení cielených na vytváranie vhodných pracovných podmienok pre osoby so zdravotným

postihnutím, ako aj na sprístupňovanie ponuky pracovných miest osobám so zdravotným postihnutím a na sprístupňovanie procesu výberových konaní osobám so zdravotným postihnutím

- Identifikácia efektívnosti existujúcich nástrojov podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe a navrhnutie nových opatrení s cieľom podporiť zvýšenie počtu zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe

11. Účasť na kultúrnom živote, rekreácií, záujmových aktivitách a športe (čl. 30)

SR prijme všetky príslušné opatrenia na zabezpečenie prístupu ku kultúrnym materiálom v prístupných formátoch, prístupu k televíznym programom, filmom, divadlu a iným kultúrnym aktivitám v prístupných formátoch, prístupu k miestam určeným pre kultúrne predstavenia alebo služby, ako sú divadlá, múzeá, kiná, knižnice a služby cestovného ruchu, a v najväčšej možnej miere, mali prístup k historickým pamiatkam a k významným miestam národného kultúrneho dedičstva.

11.1. sprístupňovať kultúru a umenie vo formátoch prístupných osobám so zrakovým a sluchovým postihnutím

- MK SR prostredníctvom organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti bude zabezpečovať *do roku 2030* realizáciu kultúrnych a umeleckých podujatí (v oblasti divadla, hudby, filmu, výtvarného umenia, tanečného umenia) vrátane sprístupňovania expozícií s titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, s tlmočením do slovenského posunkového jazyka, s videokomentárom pre osoby so sluchovým postihnutím, s audiokomentárom pre osoby so zrakovým postihnutím, s informáciami (napr. popisky, sprievodné texty a pod.) v Braillovom písme alebo s exponátmi, ktoré je možné vnímať hmatom

Aktualizácia opatrenia

11.1. sprístupňovať kultúru a umenie vo formátoch prístupných osobám so zdravotným postihnutím

- MK SR bude *každoročne* prostredníctvom organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti zabezpečovať realizáciu kultúrnych a umeleckých podujatí (v oblasti divadla, hudby, filmu, výtvarného umenia, tanečného umenia) v dostupných formátoch, vrátane sprístupňovania expozícií bezbariérovo, s titulkami a tlmočením do slovenského posunkového jazyka, s videokomentárom pre osoby so sluchovým postihnutím, s audiokomentárom a informáciami (ako sú napr. popisky, sprievodné texty) v Braillovom písme alebo s exponátmi, ktoré je možné vnímať hmatom pre osoby so zrakovým postihnutím a pod.

11.2. sprístupňovať slovenské filmy pre osoby so sluchovým a zrakovým postihnutím

- MK SR prostredníctvom Slovenského filmového ústavu zabezpečí *do roku 2030* vydávanie slovenských filmov s audiokomentárom pre osoby so zrakovým postihnutím, titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím alebo s tlmočením do slovenského posunkového jazyka

Nová úloha

- MK SR bude *v roku 2024* hľadať možnosti vrátane návrhov legislatívnych zmien, ak to bude potrebné, ako zabezpečiť, aby hlasové komentovanie pre nevidiacich vyrobené k slovenským audiovizuálnym dielam bolo verejne dostupné pre osoby so zrakovým postihnutím

Nová úloha

- MK SR bude *v roku 2024* spolupracovať s prevádzkovateľmi audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie na tom, aby zvyšovali informovanosť o tom, ktoré programy v audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie sú sprevádzané titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, hlasovým komentovaním pre nevidiacich alebo tlmočené do slovenského posunkového jazyka a na zabezpečení toho, aby vyhľadávanie takýchto programov v katalógu programov bolo užívateľsky prívetivé aj pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím

11.3. podporiť kultúru a dostupnosť kultúry pre osoby so sluchovým postihnutím

- MK SR *do roku 2023* zriadi pracovnú skupinu za účelom prípravy náplne činnosti centra kultúry osôb so sluchovým postihnutím v rezorte Ministerstva kultúry SR ako špecializovaného pracoviska pre oblasť starostlivosti o kultúru nepočujúcich a dostupnosti kultúry pre osoby so sluchovým postihnutím
- MK SR *do roku 2024* vypracuje návrh na vznik špecializovaného pracoviska

Aktualizácia opatrenia

- MK SR *do roku 2024* zriadi pracovnú skupinu za účelom prípravy náplne činnosti metodického centra kultúry osôb so zdravotným postihnutím v rezorte Ministerstva kultúry SR ako špecializovaného pracoviska pre sprístupňovanie kultúry osobám so zdravotným postihnutím
- MK SR *do roku 2025* vypracuje návrh na vznik špecializovaného pracoviska

Tabuľky merateľných ukazovateľov

1. Rovnosť a nediskriminácia

Oblasť	*Opatrenie*	*Termín*	*Zodpovedný/í*	*Východiskový stav*	*Ukazovateľ*
1.1.Prijať novelu antidiskriminačného zákona tak, aby obsahovala primerané úpravy vo všetkých oblastiach života osôb so zdravotným postihnutím v súlade s odporúčaniami Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím	*Vypracovať návrh novely antidiskriminačného zákona, ktorý bude obsahovať definíciu diskriminácie na základe zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach života, definíciu primeraných úprav, definíciu viacnásobnej diskriminácie a neposkytnutie primeraných úprav ako diskrimináciu na základe zdravotného postihnutia*	2023 **Aktualizácia opatrenia** 2024	MS SR		*Prijatá novela antidiskriminačného zákona* ***čiastočne splnené***
1.2.Prijať koncepčné zmeny rodinného práva v rámci rekodifikácie občianskeho práva	*Predložiť nový zákon o rodine do legislatívneho procesu, v ktorom ustanoví, že rodič s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony nebude automaticky vylúčený z výkonu rodičovských práv a povinností, ale bude obmedzený vo výkone týchto práv len v tom rozsahu, v ktorom má sám obmedzenú spôsobilosť na právne úkony*	2024	MS SR		*Prijatá novela zákona o rodine-* ***splnené*** Novelou zákona o rodine vykonanou zákonom č. 338/2022 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2023 boli na základe zásadných pripomienok Komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím vykonané v § 28 ods. 3 tieto novelizačné zmeny: V § 28 ods. 3 prvej vete sa za slovom „nežije“ vypúšťa čiarka a slová „je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu“ sa nahrádzajú slovami „alebo je neznámy“. V § 28 ods. 3 sa na konci pripája táto veta: „Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na

					právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.“.

2. Prístupnosť

Oblasť	*Opatrenie*	*Termín*	*Zodpovedný/í*	*Východiskový stav*	*Ukazovateľ*
2.1.Zvýšiť prístupnosť dopravných prostriedkov a dopravnej infraštruktúry	*Zmapovať stav bariérových a bezbariérových vozidiel verejnej osobnej dopravy a prístupnosť dopravných stavieb*	2023 **Aktualizácia opatrenia** 2024	MD SR	**Letiská:** Bratislava (BTS): Terminál je bezbariérový, nízkopodlažné autobusy, (Cobus) a hasičské auto s nakladacou plošinou. Košice (KSC): Terminál je bezbariérový, nízkopodlažné autobusy. Poprad-Tatry (TAT): používa špeciálne upravený vozík. Piešťany (PZY): má bezbariérový prístup do budov na	*Analýza stavu* Informácia bola spracovávaná vo februári 2023. Prehľad dodaných nových súprav za predchádzajúce obdobie financovaných z európskych prostriedkov je prístupný aj na adrese štátneho dopravcu Projekty Európskej únie | ZSSK **Banskobystrický samosprávny kraj** Vozidlá prímestskej dopravy: 498 -z toho nízkopodlažných autobusov: 251 -z toho autobusov vybavených rampou: 251 Autobusové stanice: 11 -z toho Staníc s bezbariérovým prístupom: 8 -z toho staníc vybavených iným vybavením: 8 **Bratislavský samosprávny kraj** Vozidlá prímestskej dopravy: 225 -z toho nízkopodlažných autobusov: 225 (*poznámka: plus každé nízkopodlažné vozidlo je vybavené aj sklopnou plošinou na prekonanie medzery medzi nástupišťom a podlahou vozidla) -z toho autobusov vybavených rampou: 0 Autobusové stanice: 3 -z toho Staníc s bezbariérovým prístupom: 2 -z toho staníc vybavených iným vybavením: 0 **Nitriansky samosprávny kraj**:

				odbavenie cestujúcich, nemá žiadne bezbariérové vozidlá. Žilina (ILZ): Všetky dopravné stavby a priestory sú bezbariérové. **Železnice:** k zmapovaniu prístupnosti dopravných stavieb pre cestujúcu verejnosť bol cestou “Projektu ŽSR č. 02/2020 Spracovanie databázy prístupnosti železničných staníc ŽSR“ (Projekt) zmapovaný jestvujúci stav prístupnosti. ZSSK vlastní 141 bezbariérových ucelených	Vozidlá prímestskej dopravy: 449 -z toho nízkopodlažných autobusov: 105 -z toho autobusov vybavených rampou: 0 Autobusové stanice: 6 -z toho staníc s bezbariérovým prístupom: 11 -z toho staníc vybavených iným vybavením: 0 **Prešovský samosprávny kraj**: Vozidlá prímestskej dopravy: 568 -z toho nízkopodlažných autobusov: 84 -z toho autobusov vybavených rampou: 84 Autobusové stanice: 19 -z toho staníc s bezbariérovým prístupom: 16 -z toho staníc vybavených iným vybavením: 2 **Trenčiansky samosprávny kraj:** Vozidlá prímestskej dopravy: 420 -z toho nízkopodlažných autobusov: 76 -z toho autobusov vybavených rampou — 76 (autobusy s nájazdovou plošinou) Autobusové stanice: nedisponujeme údajom -z toho Staníc s bezbariérovým prístupom -z toho staníc vybavených iným vybavením **Trnavský samosprávny kraj**: Vozidlá prímestskej dopravy: 347 -z toho nízkopodlažných autobusov: 39 -z toho autobusov vybavených rampou: 39 Autobusové stanice: 7 -z toho staníc s bezbariérovým prístupom: 4 -z toho staníc vybavených iným vybavením: 0 **Žilinský samosprávny kraj:** Vozidlá prímestskej dopravy: 454

				jednotiek z celkového počtu 154 jednotiek. ZSSK vlastní 36 bezbariérových osobných vozňov z celkového počtu 728 vozňov.	-z toho nízkopodlažných autobusov: 54 -z toho autobusov vybavených rampou: 4 Autobusové stanice: 10 -z toho staníc s bezbariérovým prístupom: 0 -z toho staníc vybavených iným vybavením: 0
	Systematicky zvyšovať počet bezbariérových vozidiel verejnej osobnej dopravy a prístupnosť železničných staníc a zastávok a letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami ***Aktualizácia opatrenia*** *Systematicky zvyšovať počet bezbariérových vozidiel železničnej dopravy a prístupnosť železničných staníc a zastávok a letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a prístupnosť autobusových staníc a zastávok*	Priebežne	MD SR **Aktualizácia opatrenia** v spolupráci s vyššími územnými celkami, obcami a vlastníkmi autobusových staníc		*Podiel prístupných vozidiel verejnej osobnej dopravy na celkovom počte vozidiel verejnej osobnej dopravy a podiel prístupných dopravných stavieb* **Letiská:** Prístupné dve letiská prevádzkované letiskovými spoločnosťami, z ktorých sa vykonáva obchodná letecká doprava (Letisko M. R. Štefánika Bratislava a Letisko Košice). **Železnice:** Prístupnosť železničných staníc a zastávok je zvyšovaná každou zrealizovanou modernizáciou. V minulom roku bola ukončená stavba modernizácie železničnej infraštruktúry „ŽSR, Modernizácia trate Púchov – Žilina, pre rýchlosť do 160 km/hod., I. etapa – (úsek Púchov - Považská Teplá)“. Príprava a realizácia stavieb železničnej infraštruktúry: 1. ŽSR, Dostavba zriaďovacej stanice Žilina – Teplička a nadväzujúcej železničnej infraštruktúry v uzle Žilina – projekt v realizácii, predpokladaný čas realizácie do 12/2024 (projekt je fázovaný, ukončenie 1. fázy do 12/2023). 2. ŽSR, Terminály integrovanej osobnej prepravy v Bratislave,

					úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica – Podunajské Biskupice, TIOP č. 2 Bratislava-Bory – projektová príprava, predpokladaný čas realizácie do 12/2024. 3. ŽSR, Terminály integrovanej osobnej prepravy v Bratislave, úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica – Podunajské Biskupice, TIOP č. 6 Bratislava-Ružinov – odbočka a Bratislava-Ružinov – zastávka – projektová príprava, rok začatia a ukončenia 2024. 4. ŽSR, Terminály integrovanej osobnej prepravy v Bratislave, úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica – Podunajské Biskupice, TIOP č.7 Bratislava-Vrakuňa – projektová príprava, predpokladaný čas realizácie do 12/2023. 5. ŽSR, Terminál integrovanej osobnej prepravy Trebišov – v realizácii, predpokladaný čas realizácie do 10/2023. 6. ŽSR, Modernizácia železničnej trate Devínska Nová Ves – štátna hranica SR/ČR – projektová príprava a realizácia úseku Kúty – Brodské (odovzdané stavenisko 6/2023). 7. Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Liptovský Mikuláš – Poprad-Tatry (mimo) – 1. etapa (Poprad-Tatry – Lučivná) – prebieha realizácia stavby. 8. ŽSR, Modernizácia koridoru, štátna hranica ČR/SR – Čadca – Krásno nad Kysucou (mimo), železničná trať, 3. etapa.
	Zverejňovať podiel prístupných vozidiel verejnej dopravy na celkovom počte vozidiel verejnej dopravy, podiel prístupných dopravných	Každo ročne	MD SR **Aktualizácia opatrenia** v spolupráci s ostatný	ZSSK má 91,6% ucelených jednotiek bezbariérových a 4,9% bezbariérových vozňov	*Zverejnený materiál* Neaplikuje sa pre letisko Aktuálny stav prístupnosti jednotlivých stavebných objektov a zariadení stavieb železničných staníc a zastávok pre cestujúcu verejnosť je zverejnený na webovej stránke ŽSR

	stavieb		mi objedn ávateľ mi verejnej osobnej doprav y (vyššie územn é celky, obce)		http://www.zsr.sk/pre-cestujucich/zoznam-stanic-ich-pristupnost/
2.2.Inštalovať digitálne informačné tabule s hlasovým oznamovaním na dožiadanie (napr. kombinácia digitálnej tabule a akustického hlásiča) pre nevidiacich na zástavky železničnej a vodnej dopravy v každom meste a do budov železničných staníc, letísk a osobných prístavov	*Zmapovať umiestnenie digitálnych informačných tabúľ na zástavkách železničnej a vodnej doprave a budovách letísk, ako aj v budovách železničných, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane informačných bariér pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania* ***Aktualizácia opatrenia*** *Zmapovať umiestnenie digitálnych informačných tabúľ na zástavkách železničnej a vodnej dopravy a budovách letísk, ako aj v budovách železničných staníc, letísk prevádzkovaných letiskovými*	2023 **Aktua lizáci a opatr enia** 2024	MD SR		*Analýza stavu/počtu* Digitálne informačné tabule sú nainštalované na Letiskách M. R. Štefánika a Letisku Košice. Ostatné letiskové spoločnosti sú malé a majú len malý počet chartrových letov. Bratislava (BTS): : 2 informačné panely umiestnené vo verejnej časti medzi vstupmi do terminálu A - 1 pred vstupom na Odlety - 1 pred vstupom na Prílety Košice (KSC): Informačné panely Poprad-Tatry TAT: sa nevyužívajú digitálne informačné tabule s hlasovým oznamovaním na dožiadanie pre nevidiacich. Piešťany (PZY): nemá žiadne digitálne informačné tabule, cestujúci sú informovaní len hlasovým oznamovaním a osobnou asistenciou Žilina (ILZ): V roku 2022 boli inštalované informačné tabule, navádzacie pásy a popis v Braillovom písme na všetky vytypované miesta pohybu cestujúcej verejnosti **Vodná doprava** Počet informačných tabúľ pre pravidelnú vnútroštátnu verejnú osobnú lodnú dopravu v SR je 0. Pravidelná vnútroštátna verejná

	spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane informačných bariér pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania				osobná lodná doprava nie je zatiaľ zavedená na žiadnom vodnom toku a teda neexistujú zastávky, kde by mali byť inštalované digitálne informačné tabule. **Železnice** Zmapovanie informačných tabúľ bolo súčasťou „Projektu ŽSR č. 02/2020 Spracovanie databázy prístupnosti železničných staníc ŽSR“. Údaje o zistenom stave sú výstupy o jednotlivých zastávkach a staniciach na web stránke Zoznam staníc a ich prístupnosť | ŽSR (zsr.sk) kde sú informácie o nástupištiach, označeniach, informačných pultoch, pulte predaja cestovných lístkov, toaletách, parkoviskách.
	Inštalovať digitálne informačne tabule na zástavky železničnej, leteckej a vodnej dopravy v každom meste a do budov železničných staníc, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane inštalácie hlasového oznamovania na dožiadanie, popisov v Braillovom písme, reliéfnej grafike a vo zväčšenej čiernotlači ***Aktualizácia opatrenia*** *Inštalovať digitálne informačne tabule na zástavky železničnej, terminálov a*	Prieb ežne	MD SR		*Počet nainštalovaných digitálnych informačných tabúľ* **Letiská** Bratislava (BTS): 2 Informačné panely s piktogramami a komunikátorom na kontaktných miestach Košice (KSC): Informačné panely Žilina (ILZ): Čiastočne splnené (inštalácia hlasového oznamovania na dožiadanie je plánovaná v 2024) **Železnice** Inštalovanie informačných tabúľ sa vykonáva v každej stavbe v rámci modernizácií a cielených rekonštrukcií, ak to finančné prostriedky umožňujú. Údaje o zistenom stave sú výstupy o jednotlivých zastávkach a staniciach na web stránke Zoznam staníc a ich prístupnosť | ŽSR (zsr.sk) Rekonštrukcia ŽST Vrútky – výpravná budova a informačný systém pre cestujúcich HAVIS, 1. etapa – predpokladané začatie

	prístavov, v prípade železničnej dopravy prioritne na vybrané zastávky určené podľa významu danej zastávky z pohľadu obratu cestujúcich za 24 hodín, počtu liniek (spojov) prechádzajúcich danou zastávkou, prípadne z hľadiska prestupných väzieb, a do budov železničných staníc, letísk prevádzkovaných letiskovými spoločnosťami a osobných prístavov, vrátane inštalácie hlasového oznamovania na dožiadanie, popisov v Braillovom písme, reliéfnej grafike a vo zväčšenej čiernotlači				realizácie 2024 Ďalšie plánované rekonštrukcie staníc: ŽST Komárno – rekonštrukcia staničnej budovy a prislúchajúcich objektov ŽST Štúrovo – rekonštrukcia staničnej budovy a prislúchajúcich objektov Rekonštrukcia zastávok na trati TEŽ – Nový Smokovec, Dolný Smokovec, Popradské Pleso
	Zverejňovať umiestňovanie digitálnych informačných tabúľ vrátane digitálnych informačných tabúľ s hlasovým oznamovaním na dožiadanie	Každo ročne	MD SR		*Zverejnený materiál* Bratislava (BTS): Webová stránka letiska Košice (KSC): Webová stránka letiska webová stránka ŽSR http://www.zsr.sk/pre-cestujucich/zoznam-stanic-ich-pristupnost/ Detailnejšie a aktualizované informácie ohľadom prístupnosti sú dostupné na stránke ŽSR Zoznam staníc a ich prístupnosť | ŽSR (zsr.sk)

2.3.Vydávať a sprístupňovať periodické a neperiodické publikácie a ďalšie dokumenty pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania	*Podporovať vydávanie a sprístupňovanie periodických a neperiodických publikácií a ďalších dokumentov pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania prostredníctvom aktivít Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči*	Prieb ežne	SKN		*Počet vydaných a sprístupnených publikácií* Neperiodické publikácie: 148 titulov kníh v Braillovom písme (1 006 kn. j.), 192 titulov kníh vo zvukovom zázname (3 801 kn. j.), 6 druhov kalendárov na rok 2023 v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a v reliéfnej grafike. Periodické publikácie: 17 titulov časopisov v prístupných formátoch pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania.
	Podporovať činnosť Slovenskej autority pre Braillovho písmo	Prieb ežne	MK SR, SKN		*Počet podporených aktivít* 1.Pravidlá písania a používania Braillovho písma v Slovenskej republike: Písanie znakov a symbolov v Braillovom písme v základných zápisoch prírodovedných predmetov. SKN, Levoča, 2022. 155 s. ISBN 978-80-18-10780-5. 2.Dokumentárny film Nevidím. SKN, Levoča, 2022. Film obsahuje audiokomentár pre nevidiacich v slovenskom/anglickom jazyku, titulky v slovenskom/anglickom jazyku pre osoby so sluchovým postihnutím a tlmočenie do slovenského posunkového jazyka. Film je súčasťou osvetovej kampane Slovenskej autority pre Braillovo písmo a predstavuje modernú prezentáciu Braillovho písma v živote nevidiaceho.
	Podporovať sprístupňovanie digitalizovaných textov učebníc a ďalších monografií z fondu Slovenskej	Prieb ežne	SKN		*Počet sprístupnených digitalizovaných textov učebníc* V digitálnej knižnici SKN: 38 titulov, z toho v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR v Bratislave 29

	národnej knižnice v Martine a Centra vedecko-technických informácií SR v Bratislave prostredníctvom digitálnej knižnice Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči				titulov učebníc, v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou v Martine 9 titulov učebníc.
	Zverejňovať počet vydaných publikácií pre osoby so zrakovým postihnutím, počet publikácií určených pre všeobecnú verejnosť sprístupnených osobám so zrakovým postihnutím, počet zdigitalizovaných textov učebníc a ďalších monografií	Každo ročne	SKN		*Počet vydaných publikácií* Neperiodické publikácie: 148 titulov kníh v Braillovom písme (1 006 kn. j.), 192 titulov kníh vo zvukovom zázname (3 801 kn. j.), 6 druhov kalendárov na rok 2023 v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a v reliéfnej grafike. Periodické publikácie: 17 titulov časopisov v prístupných formátoch pre osoby so zrakovým postihnutím a osoby s inými poruchami čítania.
2.4.Vydávať a sprístupňovať digitalizované učebnice a ďalšie monografie vo formátoch prístupných osobám so zdravotným postihnutím	*Sprístupniť digitalizované učebnice z edičného portálu (https://edicnyportal.iedu.sk/) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a sprístupniť monografie z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine prostredníctvom digitálnej knižnice Slovenskej*	2024	SKN v spolupráci s MŠVVŠ SR		*Počet sprístupnených digitalizovaných učebníc z edičného portálu (https://edicnyportal.iedu.sk/) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky* Priebežný stav plnenia: 0 titulov učebníc. Napriek vynaloženému niekoľkoročnému úsiliu a výzvam zo strany SKN Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky neposkytlo súčinnosť k začatiu plnenia tohto opatrenia.

	knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči				Väčšina učebníc v pdf verzii je v súčasnosti v eAktovke len z dôvodu platnosti mimoriadnej situácie v SR, pretože skončila platnosť zmluvy s dodávateľom. V súvislosti s aktuálnosťou obsahu predmetných pdf verzií poznamenávame, že viaceré z nich už nekorešpondujú s obsahom aktuálne schválenej verzie učebnice vydanej v printovej verzii a z dôvodu pripravovanej zmeny kurikula pre základné vzdelávanie budú vytvárané nové edukačné publikácie v súlade s novým kurikulom. Aktuálne MŠVVŠ SR pracuje na kurikulárnej reforme, ktorej súčasťou je aj reforma učebnicovej politiky, vrátane zámeru digitalizovania učebníc, z ktorej budú benefitovať všetci žiaci bez rozdielu, čo je v súlade s plnením reformy 1 komponentu 7 POO SR. *Počet sprístupnenej monografie z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine* Počet sprístupnených monografií z fondu Slovenskej národnej knižnice v Martine: Priebežný stav plnenia 0 titulov monografií. Slovenská národná knižnica v Martine nemá doteraz funkčný systém sprístupnenia zdigitalizovaných monografií.
2.5.Zabezpečiť prístupné informačné systémy verejnej správy a prístupné e-služby poskytované verejnosti	*Uskutočniť monitoring prístupnosti webových sídiel a mobilných aplikácií v oblasti verejnej správy*	2023 a každo ročne	MIRRI SR		*Počet zmonitorovaných webových sídel a mobilných aplikácií*
	Zvyšovať povedomie v oblasti prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií	2023 a každo ročne	MIRRI SR		*Počet školení a odborných konzultácií*

2.6.Zabezpečiť transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb	*Transponovať smernicu 2019/882 do národnej legislatívy*	2022	MPSV R SR		*Prijatá legislatíva* ***splnené*** Zákon č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov
	Nová úloha *Pripraviť návrh nariadení vlády SR, ktorými sa zabezpečí implementácia zákona č. 351/2022 Z. z. o prístupnosti výrobkov a služieb pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov*	2023	MPSV R SR		*Prijatá legislatíva*
2.7.Zabezpečiť uplatňovanie horizontálnej základnej podmienky Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES v novom PO 2021-2027	*Posudzovať investičné projekty a ich súlad s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenie prístupnosti v súlade s jeho článkom 9*	priebežne do roku 2027	MPSV R SR		*Počet posúdených projektov* Gestorovi HP neboli v roku 2021 a 2022 zaslané žiadne výzvy
Nové opatrenie 2.8.Vytvoriť koncepciu bezpečnosti a vhodnosti výstavby a jednotnej technickej politiky určením	*Prizvať do pracovnej skupiny pre prípravu vyhlášok predstaviteľov organizácií osôb so zdravotným postihnutím na základe*	2023	ÚPÚPa V SR		*Počet prizvaných členov*

všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, vrátane požiadaviek na bezbariérové užívanie stavieb	*nominácie NROZPvSR*				
	Zabezpečiť prostredníctvom legislatívnej úpravy všeobecné technické požiadavky na výstavbu, ktoré budú zamerané na tvorbu bezbariérového prostredia	2024	ÚPÚPa V SR		*Prijatá legislatíva*
Nové opatrenie 2.9.Zabezpečiť zvyšovanie povedomia v oblasti verejného obstarávania	*Zabezpečiť edukáciu verejných obstarávateľov a obstarávateľov v oblasti implementácie sociálneho hľadiska vo verejnom obstarávaní*	2024	ÚVO		*Počet školení a odborných konzultácií*

3. Rizikové a humanitárne situácie

Oblasť	***Opatrenie***	***Termín***	***Zodpovedný/í***	***Východiskový stav***	***Ukazovateľ***
3.1.Zabezpečenie alternatívneho prístupu k službám čísla tiesňového volania 112 a k informáciám o ohrození	*Zavedenie mobilnej aplikácie alebo ekvivalentného nástroja pre prístup k tiesňovým službám a zasielanie varovných správ prispôsobeného špecifickým potrebám osôb so zdravotným postihnutím s dôrazom na osoby so sluchovým postihnutím.*	2022	MV SR v spolupráci s MD SR	Koncom roka 2022 bola pre presnejšiu polohu volajúceho v tiesni nasadená nová služba Advanced Mobile Location (AML), ktorá zefektívňuje adresné vyslanie záchranný	*Počet aktívnych používateľov alternatívneho prístupu k tiesňovým službám, počet tiesňových komunikácii zrealizovaných alternatívnym prostriedkom v priebehu jedného roka. Počet varovných správ vydaných štátnymi orgánmi* **splnené** Za rok 2022 eviduje celkovo 16700 tiesňových SMS správ, ako alternatívneho prostriedku tiesňovej komunikácie, prijatých na linke tiesňového volania 112.

				ch zložiek na miesto udalosti pri ohrození života, zdravia a majetku. Vďaka tejto službe je pomoc volajúcim v tiesni rýchlejšia a ich poloha je známa v metroch. Lokalizácia operátora sa dopĺňa lokalizačnými údajmi získanými z mobilného telefónu volajúceho (GPS/WiFi).	
3.2.Zmapovať potreby cudzincov so zdravotným postihnutím a prijať opatrenia v súvislosti s konfliktom na UA	*Komplexne zmapovať situáciu cudzincov (ktorí prišli na SK z dôvodu prebiehajúceho konfliktu na UA) v súvislosti so zdravotným postihnutím, možnosti poskytovanej podpory a služieb, a potreby prijímania opatrení v súvislosti s prebiehajúcim konfliktom na UA, napr. aktualizácia krízových plánov,*	2023	MV SR v spolupráci s MPSVR SR, MD SR		*Počet osôb (cudzincov, ktorí prišli na SK z UA z dôvodu prebiehajúceho konfliktu) so zdravotným postihnutím, počet cudzincov so zdravotným postihnutím umiestnených v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby, počet cudzincov poberajúcich podporu pre ŤZP zo strany UNICEF a IOM* **splnené** Počet cudzincov, ktorí prišli na SK z UA z dôvodu prebiehajúceho konfliktu so zdravotným postihnutím a boli umiestnení v azylových zariadeniach za rok 2022: Záchytný tábor v Humennom – 4 osoby, Pobytový tábor v Rohovciach – 1 osoba, Pobytový tábor v Opatovskej

	rozšírenie ubytovacích kapacít vhodných pre umiestnenie cudzincov so zdravotným postihnutím				Novej Vsi – 0 osôb, Integračné centrum vo Zvolene – 2 osoby, Humanitné centrum v Gabčíkove – 20 osôb Od marca 2022 sa poskytli peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP osobám so štátnou príslušnosťou UA: Na osobnú asistenciu – 1 Na úpravu bytu 1 Na úpravu rodinného domu – 1 Na prepravu – 1 Na zvýšené výdavky na diétu – 12 Na zvýšené výdavky na hygienu alebo opotrebovanie – 32 Na prevádzku OMV – 21 Na inflačnú pomoc nízkopríjmovým poberateľom ŤZP – 12 Na kúpu pomôcky – 1 Na kúpu zdvíhacieho zariadenia – 2 V zariadeniach sociálnych služieb na konci roka 2022 bolo 29 klientov so štátnou príslušnosťou UA. MPSVR SR neeviduje počet cudzincov so zdravotným postihnutím umiestnených v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby, avšak v zariadeniach sociálnych služieb je k 31.3.2023 umiestnených 65 odídencov. Počet platných preukazov ŤZP žiadateľom so štátnou príslušnosťou UA k 31.3.2023: 86 Celkovo UNICEF podporilo 303 rodín s dieťaťom so špecifickými potrebami – t. j. so zdravotným postihnutím a ťažkým zdravotným stavom do decembra 2022. Podpora UNICEF skončila v decembri 2022 a odvtedy ju prevzalo MPSVR SR. Od decembra do 31.3.2023
3.3.Zabezpečiť	*Podporovať*	priebe	MV SR	Zložky	

informovanosť, vzdelávanie zamestnancov pracujúcich v záchranných zložkách (Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor, ozbrojené sily Slovenskej republiky a iné) ako komunikovať a zachádzať s osobami so zdravotným postihnutím pri zabezpečení ochrany a bezpečnosti osôb so zdravotným postihnutím v rizikových situáciách	*vzdelávacie a informačné podujatia zamestnancom pracujúcich v záchranných zložkách o spôsoboch komunikácie a zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím v núdzových situáciách.*	žne	v spolupráci s MO SR	Integrovaného záchranného systému, majú vo svojej kompetencii zabezpečovať informovanosť osôb so zdravotným postihnutím a ich poučenie o ochrane v krízových situáciách aj v stave tiesne. Policajti a hasiči v rámci vzdelávania v postupoch poskytovania prvej pomoci, sú upovedomení aj na osobitosti komunikácie s osobami so zdravotným postihnutím. Zdravotne postihnuté osoby sú oboznámené o opatreniach na zabezpečenie ich ochrany a	*Vzdelávania zamestnancov záchranných zložiek formou odborných prednášok, praktických výcvikov, tréningov a cvičení s cieľom na odovzdanie odborných informácií a poznatkov pre prax.* Vzhľadom k tomu, že v priebehu rokov 2021 – 2022 bola na Slovensku vyhlásená nepriaznivá epidemiologická situácia a z dôvodu zamedzenia šírenia ochorenia COVID-19, nebolo možné realizovať vzdelávanie v sledovanom období. Vypracovanie edukačných materiálov, ich zverejnenie na sociálnych sieťach, zaslanie edukačných materiálov hromadnou poštou profesionálnym vojakom a zamestnancom MO SR, zabezpečenie poradenstva poskytovaného psychológmi ozbrojených síl SR.

				bezpečnosti, o možných ohrozeniach vzniknutých mimoriadnych udalostí a správaní sa v stave tiesne, prostredníctvom informácií zverejnených na stránke MV SR, okresných úradov, obcí a občianskych združení.	
Nové opatrenie 3.4.Zaviesť evidenciu osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti	*Vytvoriť pracovnú skupinu za účasti zástupcov reprezentatívnych organizácií*	2023	MV SR		*Počet stretnutí pracovnej skupiny*
Nové opatrenie 3.5.Novela zákona, pre potreby evidencie osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti	*Pripraviť a legislatívne zaviesť systém evidencie osôb so špecifickými potrebami pre prípady krízových situácií a mimoriadnej udalosti*	2024	MV SR		*Prijatá legislatíva*

4. Prístup k spravodlivosti

Oblasť	*Opatrenie*	*Termín*	*Zodpovedný/í*	*Východiskový stav*	*Ukazovateľ*
4.1.Vyriešiť problematiku opatrovníctva dospelých v Slovenskej republike a zaviesť inštitút podporovaného rozhodovania do právneho poriadku v SR	*Predloží na rokovanie vlády SR návrh novej právnej úpravy (v paragrafovom znení).*	2022 **Aktualizácia opatrenia** 2024	MS SR		*Prijatá legislatíva* V rámci reformy opatrovníctva bola vypracovaná pracovná verzia návrhu právnej úpravy, ktorá reflektuje vecný zámer reformy opatrovníctva ako aj problematiku podporovaného rozhodovania. Tento zámer bol odoslaný zainteresovaným subjektom na pripomienkovanie a práce na novej právnej úprave naďalej trvajú.
4.2.Spracovať analýzu inštitútu podporovaného rozhodovania	*Vypracovať analýzu inštitútu podporovaného rozhodovania*	2022	MPSVR SR v spolupráci s IVPR		*Vypracovaná analýza* **splnené** V priebehu roku 2022 sa predmetná analýza kompletizovala, výstup bude odovzdaný v roku 2023.

5. Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti

Oblasť	*Opatrenie*	*Termín*	*Zodpovedný/í*	*Východiskový stav*	*Ukazovateľ*
5.1.Podporiť prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporiť sociálne začlenenie	*Urýchliť prechod z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť prostredníctvom plnenia cieľov vyplývajúcich z Národnej stratégii deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike*	2030	MPSVR SR		*O 15 % znížiť podiel prijímateľov sociálnych služieb v inštitucionálnej starostlivosti*

	Upraviť financovanie systému sociálnych služieb na základe úlohy vyplývajúcej z Plánu obnovy a odolnosti	2025	MPSV R SR		*Prijatá legislatíva*
5.2.Pripraviť Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 – 2026	*Pripraviť Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 - 2026, ktorý bude obsahovať proces transformácie systému sociálnych služieb, alokáciu finančných zdrojov, oblasť podpory duševného zdravia a mediálnu informačnú kampaň na národnej úrovni o potrebe prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, o rovnakom prístupe ku všetkým členom spoločnosti, časový rámec je predbežne stanovený nasledovne: návrh konceptu kampane (rok 2023), realizácia kampane (rok 2023 – 2025).*	2022	MPSV R SR	Na Národnú stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti, nadväzuje príslušný akčný plán: Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 – 2026.	*Prijatý Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť na roky 2022 – 2026* **splnené** https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nap-sos-2022-2026.pdf jún 2022

5.3.Aktívna podpora prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podpora sociálneho začleňovania	*Vytvoriť expertnú pracovnú skupinu, ktorej cieľom bude v spolupráci s analytickými útvarmi ministerstiev pripraviť analýzu súčasnej situácie v oblasti sociálnych služieb a zároveň navrhnúť možné systémové riešenia v prospech zvyšovania dostupnosti sociálnych služieb na komunitnej úrovni*	2022	MPSVR SR		*Vytvorená expertná skupina* **splnené** Pracovná skupina pre prípravu reformy financovania sociálnych služieb na účely zabezpečenia napĺňania cieľov definovaných Plánom obnovy a odolnosti (Komponent 13) bola zriadená v septembri 2022. Nový systém financovania zvýši reálnu možnosť realizovať právo na nezávislý spôsob života v komunite.
	Po spustení Informačného systému sociálnych služieb bude metodicky usmerňovať a vzdelávať poskytovateľov, aby dáta, ktoré sú potrebné, boli relevantné aj pre túto oblasť		MPSVR SR		*Metodické usmernenie, počet vzdelávacích aktivít* ***splnené*** 11 školení pre poskytovateľov sociálnych služieb k evidenciám vedeným v Informačnom systéme sociálnych služieb, viac ako 1 500 účastníkov. Oznamy a metodické príručky pre prácu s informačným systémom sú zverejňované a pravidelne aktualizované aj na webovej stránke ministerstva Informačný systém sociálnych služieb - IS SoS - MPSVR SR (gov.sk)
	Pripraviť nový národný projekt a vyhlási výzvy na podporu zariadení sociálnych služieb, ktoré podporia prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť	**Aktualizácia opatrenia** do konca roka 2023	MPSVR SR		*Počet výziev a národných projektov* V rámci Plánu obnovy a odolnosti SR (Komponent 13) vyhlásená výzva, ktorej cieľom je navýšenie kapacít zariadení komunitného typu. Výzva na predkladanie projektových zámerov na rozšírenie kapacít komunitnej starostlivosti, vyhlásená 5.10.2022. Národný projekt v štádiu prípravy.

	Nová úloha *Vypracovať návrh opatrení na cielenú podporu peer poradenstva a sebaobhajcoví*	2024	MPSV R SR		*Návrh opatrení – 1 materiál*
5.4.Zjednotiť posudkový systém v oblasti sociálnych služieb a kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia	*Predložiť do legislatívneho procesu návrh nového posudkového systému*	2023	MPSV R SR		*Prijatá legislatíva*
5.5.Prehodnotiť vybrané druhy sociálnych služieb v rámci novej legislatívy	*Pripraviť novú legislatívu týkajúcu sa sociálnych služieb. V rámci novej legislatívy sa budú obsahovo revidovať vybrané druhy sociálnych služieb tak, aby sa podporovali a rozširovali komplexné habilitačné a rehabilitačné služby a programy pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom dosiahnuť, rozvíjať a udržať individuálne schopnosti potrebné pre samostatnosť a zapojenie do všetkých oblastí*	2025	MPSV R SR		*Prijatá legislatíva*

	života				
5.6.Monitorovať skúsenosti osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania	*Zabezpečiť monitoring skúseností osôb so zdravotným postihnutím s diskrimináciou v rozličných oblastiach života, osobitne v oblasti zamestnávania*	2030 a každo ročne	**Aktualizácia opatrenia** MPSVR SR v spolupráci s ÚKOZP		*Počet monitoringov* V roku 2022 Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím vykonal plánované monitoringy dodržiavania ľudských práv v 6 zariadeniach sociálnych služieb s celoročnou pobytovou formou a v 3 psychiatrických zariadeniach. Hlavným prostriedkom hodnotenia je sada nástrojov Svetovej zdravotníckej organizácie - QualityRights Tool Kit a hodnotiace hárky Európskeho výboru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (CPT) Rady Európy pre psychiatrické zariadenia.
5.7.Pripraviť nový zákon o kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia	*Pripraviť návrh nového zákona, ktorého súčasťou bude reforma posudkovej činnosti, úprava ustanovení o psoch so špeciálnym výcvikom a prehodnotenie niektorých peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia za účelom zjednodušenia a zefektívnenia procesu získavania peňažných príspevkov na kompenzácie*	2024	MPSVR SR		*Prijatá legislatíva*

6. Sloboda prejavu a presvedčenia a prístup k informáciám

Oblasť	*Opatrenie*	*Termín*	*Zodpovedný/í*	*Východiskový stav*	*Ukazovateľ*
6.1.Pripraviť zákon o posunkovom jazyku	*Vytvoriť pracovnú skupinu za účasti zástupcov reprezentatívnych organizácií, ktorej účelom bude tvorba zákona o posunkovom jazyku*	2024	MPSV R SR		*Počet stretnutí pracovnej skupiny*
6.2.Pripraviť novelu zákona o sociálnych službách	*Pripraviť návrh novely o sociálnych službách, ktorej súčasťou bude aj novelizovaný § 84 ods. 2*	2024	MPSV R SR		*Novela zákona*

7. Vzdelávanie

Oblasť	*Opatrenie*	*Termín*	*Zodpovedný/í*	*Východiskový stav*	*Ukazovateľ*
7.1.Sprístupniť elektronické vzdelávacie dokumenty osobám so zdravotným postihnutím	*Sprístupniť vzdelávacie webové portály a elektronické dokumenty na nich zverejnené v súlade s pravidlami prístupnosti platnými pre informačné systémy verejnej správy*	2022	MŠVVŠ SR		*Počet vzdelávacích webových portálov a elektronických dokumentov* **splnené** Vzdelávacia platforma Viki má v čo najvyššej možnej mierne zapracované pravidlá prístupnosti - pri internom overovaní prístupnosti na základe metodiky MIRRI dosiahla viac než 80% súlad dodržiavania povinných štandardov prístupnosti webových stránok na základe manuálnej formy overovania s využitím automatizovaných nástrojov. V rámci zvyšovania prístupnosti zverejnených vzdelávacích materiálov boli na Viki zverejnené aj edukačné videá s prekladateľom do znakového jazyka.

7.2.Vzdelávať vybrané cieľové skupiny, vrátane osôb so zdravotným postihnutím o právach a dôstojnosti osôb so zdravotným postihnutím, prevencii a odstraňovaní stereotypov a predsudkov voči osobám so zdravotným postihnutím	*Realizovať vzdelávacie podujatia (besedy, semináre, kurzy) pre žiakov základných a stredných škôl; študentov stredných a vysokých škôl; odborných a pedagogických zamestnancov a členov akademickej obce* **Aktualizácia opatrenia** *Realizovať vzdelávacie podujatia (besedy, semináre, kurzy) pre žiakov základných a stredných škôl; študentov stredných a vysokých škôl; odborných a pedagogických zamestnancov a členov akademickej obce, poskytovateľov sociálnej služby a prijímateľov sociálnej služby*	každo ročne	SNSĽP		*Počet vzdelávacích podujatí* V roku 2022: a) vzdelávacie aktivity na úrovni špeciálnych základných škôl-prezenčnou formou (Bánovce nad Bebravou, Kremnica, Klenovec). Tematicky boli zamerané na problematiku práv dieťaťa (4 aktivity pre celkom 52 účastníkov), rodovej rovnosti (2 aktivity pre celkom 40 účastníkov),šikany a kyberšikany (1 x 21 účastníkov), ako aj na problematiku obchodovania s ľuďmi (1 x 16 účastníkov). b) v rámci pilotného uvedenia vzdelávacej aktivity určenej pre rodičov žiakov prostredníctvom rodičovských združení sa v rámci ŠzŠ vo Veľkom Krtíši uskutočnili 2 online aktivity venované témam šikany a kybeľšikany (19 účastníkov)a extrémizmu (19 účastníkov). c) 10. ročník súťaže Moje ľudské práva, do ktorého sa zapojilo viacero ŠZŠ (z celkového počtu 160 škôl a 1 030 výtvarných prác). d) 4 aktivity v 2 zariadeniach (Domov Márie v Banskej Štiavnici a DSS a DD v Slovenskej Ľupči) pre celkom 101 zamestnancov a klientov ZSS. e) 4 podujatia (Ministerstvo životného prostredia SR, Národný inšpektorát práce, Ministerstvo dopravy a výstavby SR) pre celkom 110 účastníkov. f) 1 konzultácia pre mesačník Ministerstva obrany SR „obrana o zásade rovného zaobchádzania v kontexte Dohovoru o právach osôb so zdravotným

					postihnutím“.
7.3.Plniť Stratégiu inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní a opatrení uvedených v akčných plánoch k tejto stratégii	*Napĺňať ciele Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní prostredníctvom opatrení uvedených v akčných plánoch k tejto stratégii*	Do roku 2030	MŠVVŠ SR		*Podľa Výstupových indikátorov uvedených v 1AP Stratégie* MŠVVaŠ SR plní opatrenia a aktivity s viacerými zainteresovanými subjektmi, pričom spolupráca zahŕňa aj koordináciu ich činnosti. Plnenie jednotlivých opatrení a aktivít sa v roku 2022 začína až v druhom polroku, nakoľko samotný Prvý akčný plán plnenia Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „1. AP“) bol prijatý vládou SR na základe UV č. 373 dňa 01. júna 2022. Jedna z koordinácii odboru inkluzívneho vzdelávania v súčinnosti s ďalšími útvarmi MŠVVaŠ SR s priamo riadenými organizáciami MŠVVaŠ SR prebehla počas mesiaca november 2022 pri príprave výstupov a ich prezentácii počas monitorovacej návštevy EK. V rámci prvej oblasti 1. AP zameraného na inkluzívne vzdelávanie a podporné opatrenia ministerstvo školstva SR pripravilo legislatívny návrh modelu podporných opatrení v školstve. Tento návrh modelu podporných opatrení je súčasťou novely zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.). Novela školského zákona bola schválená Vládou SR s pripomienkami a v súčasnosti proces pokračuje schvaľovacím procesom na pôde Národnej rady SR. V rámci oblasti zameranej na poradenský systém v školstve boli VÚDPaP-om vypracované štandardy v rámci Národného projektu Štandardizácia systému poradenstva a prevencie k inklúzii a úspechu na trhu práce.

					Štandardy pre odborné služby sa zameriavajú na diagnostiku a nadväzujúce postupy, ako aj budovanie multidisciplinárnych tímov. Tieto štandardy boli VÚDPaP-om zaslané na rezort školstva k schvaľovaciemu procesu. V rámci oblasti zameranej na desegregáciu vo výchove a vzdelávaní Ministerstvo školstva zverejnilo (2022) Metodický materiál desegregácie škôl pre zriaďovateľov a riaditeľov s názvom „Spolu v jednej (školskej) lavici“. Metodický materiál predstavuje základný rámec opatrení a odporúčaní, ktoré sa majú realizovať v triedach, školách, mestách či regiónoch. Po ňom budú nasledovať výzvy zamerané na pomoc žiakom zo znevýhodneného prostredia. Manuál zároveň poskytuje konkrétne odporúčania, rady a tipy pre zriaďovateľov, riaditeľov škôl, ako postupovať v procese desegregácie. Národný inštitút vzdelávania a mládeže, od 1.1. do 30.6.2022 Metodicko-pedagogické centrum (ďalej len NIVaM), zabezpečoval v roku 2022 odborno-metodickú pomoc a vzdelávanie PZ a OZ škôl a školských zariadení s vysokým zastúpením detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a z marginalizovaných rómskych komunít (MRK). Program inovačného vzdelávania Desegregácia vzdelávacieho systému v podmienkach školy a školského zariadenia je zameraný na oblasť inkluzívneho vzdelávania smerujúceho k desegregácii v škole a v školskom zariadení, bol vytvorený v 2Q 2022, schválený 30.5.2022, v súčasnosti je vzdelávanie realizované v dvoch vzdelávacích skupinách. Do vzdelávania je zapojených 48 pedagogických zamestnancov. NIVaM realizoval aj odborné

					semináre „Inkluzívna edukácia smerujúca k desegregácii“ pre vedúcich pedagogických zamestnancov, vedúcich odborných zamestnancov a zriaďovateľov škol a školských zariadení s cieľom prezentovať metodický materiál „Spolu v jednej lavici“, na uplatňovanie desegregácie a inkluzívnej edukácie v škole a školskom zariadení. V rámci oblasti zameranej na debarierizáciu školského prostredia ministerstvo školstva vydalo (2022) manuál pre debarierizáciu škôl a školských zariadení. Metodika vznikla na základe potreby zabezpečiť bezbariérovú dostupnosť škôl a školských zariadení v SR. Jej hlavným cieľom je vytvorenie a nastavenie systému, postupov a mechanizmov na systematickú prípravu odstraňovania bariér a tvorba podkladov pre vydávanie výziev na predkladanie projektov za účelom riešenia danej problematiky. Ministerstvo školstva tiež zverejnilo (2022) materiál „Mapovanie stavu debariérizácie materských, základných a stredných škôl a prioritizácia škôl“. Na základe tejto analýzy ministerstvo školstva vyhlásilo výzvu na debarierizáciu väčších stredných škôl. Od 24.08.2022 môžu stredné školy s počtom žiakov 275 a viac žiadať o financovanie projektov na debarierizáciu svojich priestorov. Účelom výzvy je uľahčiť žiakom so zdravotným znevýhodnením prístup k vzdelávaniu na stredných školách.
7.4.Postupne zvýšiť dostupnosť sociálneho začlenenia detí, mládeže a dospelých so zdravotným	*Vytvoriť pracovnú skupinu, ktorá bude analyzovať problematiku dostupnosti sociálneho začlenenia detí, mládeže a*	V roku 2023	MŠVVŠ SR		*Počet stretnutí pracovnej skupiny*

znevýhodnením do voľnočasových aktivít, ŠKD, CVČ, krúžkov a športových klubov a mládežníckych organizácií	*dospelých so zdravotným znevýhodnením do voľnočasových aktivít, ŠKD, CVČ, krúžkov, športových klubov a mládežníckych organizácií. V rámci možnosti pracovná skupina následne navrhne možné opatrenia a spôsoby plnenia, ktorými sa do konca účinnosti Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím zvýši dostupnosť sociálneho začlenenia v tejto oblasti. Súčasťou pracovnej skupiny budú zástupcovia MŠVVaŠ SR, zástupcovia organizácií poskytujúcich voľnočasové aktivity, zástupcovia mládežníckych organizácií a reprezentatívne organizácie osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín.*				
7.5.Zabezpečiť čo najširšiu dostupnosť možnosti dosiahnuť stupeň vzdelávania ISCED 2 (nižšie stredné vzdelanie) s následnou možnosťou	*Zabezpečiť aby, v štátnom vzdelávacom programe (flexibilné kurikulum základného vzdelávania) pre jednotlivé vzdelávacie cykly základného*	2023	MŠVVŠ SR		*Schválená úplná verzia Štátneho vzdelávacieho programu vrátane definovaného minimálneho učebného výstupu*

študovať na bežnej strednej škole aj pre osoby s mentálnym znevýhodnením	*vzdelania bude definovaná možná miera prispôsobenia (redukcie) cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania ako redukovaný učebný výstup, naplnením ktorého dosiahne žiak nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2). Ciele, výkonové a obsahové štandardy vo vzdelávacích oblastiach budú prostredníctvom redukovaného učebného výstupu prispôsobené individuálnym potrebám žiaka tak, aby sa výchovou a vzdelávaním rozvíjal jedinečný potenciál žiaka, a aby zároveň žiak dokázal preukázať kľúčové spôsobilosti. Konkrétne úpravy cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania bude určovať individuálny vzdelávací program žiaka. Redukovaný učebný výstup bude súčasne nárokovateľným podporným opatrením, ktoré sa bude realizovať na základe vyjadrenia zariadenia*				

	poradenstva a prevencie na základe diagnostiky potrieb žiaka **Aktualizácia opatrenia** *Zabezpečiť aby, v štátnom vzdelávacom programe (flexibilné kurikulum základného vzdelávania) pre jednotlivé vzdelávacie cykly základného vzdelania bude definovaná možná miera prispôsobenia (redukcie) cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania ako redukovaný učebný výstup, naplnením ktorého dosiahne žiak nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2). Ciele, výkonové a obsahové štandardy vo vzdelávacích oblastiach budú prostredníctvom redukovaného učebného výstupu prispôsobené individuálnym potrebám žiaka tak, aby sa výchovou a vzdelávaním rozvíjal jedinečný potenciál žiaka, a aby zároveň žiak dokázal preukázať kľúčové spôsobilosti.*				

	Zabezpečiť, aby obsah externého testovania na účel získania nižšieho stredného vzdelania a komisionálnych skúšok na získanie nižšieho stredného vzdelania a kritériá ich úspešného absolvovania budú nastavené v súlade definovaným redukovaným učebným výstupom. Fyzickým osobám, ktoré vykonávajú externé testovanie na účel získania nižšieho stredného vzdelania alebo komisionálne skúšky na získanie nižšieho stredného vzdelania sa primerane k ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám upravia podmienky na ich vykonanie. MŠVVŠ SR v spolupráci s RUŠS zabezpečí regionálnu dostupnosť škôl,	2024	MŠVVŠ SR		*Externé testovanie a komisionálne skúšky na získanie nižšieho stredného vzdelania upravené v súlade s definovaným minimálnym učebným výstupom*

	ktoré budú organizovať program vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania podľa § 31a školského zákona. MŠVVŠ SR v spolupráci s RUŠS bude sledovať a vyhodnocovať dostupnosť všetkých opatrení na získanie nižšieho stredného vzdelania pre osoby s mentálnym znevýhodnením				
Úloha vypustená 7.6. Zabezpečiť bilingválne vzdelávanie pre nepočujúce deti	*Vytvoriť pracovnú skupinu na vytvorenie podmienok pre bilingválne vzdelávanie (slovenský jazyk - slovenský posunkový jazyk) pre nepočujúce deti od útleho veku dieťaťa*	2023	MŠVVŠ SR		*Počet stretnutí pracovnej skupiny*
	Vytvoriť systém rannej starostlivosti pre nepočujúce deti vo veku 0-6 rokov pri bilingválnom vzdelávaní	2030	MŠVVŠ SR		*Systém rannej starostlivosti pre Nepočujúce deti vo veku 0-6rokov pri bilingvalnom vzdelávaní* V súvislosti s určeným vekom (0-6 rokov veku dieťaťa) uvádzame, že podľa § 59 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) sa na predprimárne vzdelávanie prijíma dieťa od troch rokov veku; výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku. Na základe uvedeného nie je možné vytvoriť systém ranej

					starostlivosti pre vekovú kategóriu uvedenú v návrhu opatrenia t. j. od 0-6 rokov veku dieťaťa. Zároveň podotýkame, že aktuálne platné právne predpisy umožňujú výchovu a vzdelávanie v posunkovom jazyku detí nepočujúcich, vrátane detí vo veku od 2-3 do 6 rokov veku dieťaťa a oblasti systému ranej starostlivosti pre deti vo veku od 0-6 rokov veku dieťaťa je venovaná pozornosť v nadrezortnom dokumente „Národná stratégia rozvoja koordinovaných služieb včasnej intervencie a ranej starostlivosti na roky 2022-2030 (gestor MPSVR SR). Podľa § 4 písm. b) zákona NR SR č. 149/1995 Z. z. o posunkovej reči nepočujúcich osôb nepočujúcim deťom a žiakom sa zaručuje právo na výchovu a vzdelávanie primárne v slovenskom posunkovom jazyku. Vytváraniu konkrétnych podmienok na zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí a žiakov v slovenskom posunkovom jazyku venovalo ministerstvo školstva zvýšenú pozornosť a kontinuálne implementovalo záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv (napr. Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím) pri tvorbe právnych predpisov, rezortných predpisov a usmernení. V rokoch 2016 – 2018 v rámci legislatívnych úprav právnych predpisov ministerstva školstva bolo rozšírené právo nepočujúcich detí a žiakov na výchovu a vzdelávanie primárne v slovenskom posunkovom jazyku. V rámci bezplatného zabezpečovania učebníc, učebných textov a pracovných zošitov bola ustanovená povinnosť ministerstva školstva zabezpečiť učebnice, učebné texty a pracovné zošity s implementáciou posunkovej reči nepočujúcich. Uvedené sa vzťahuje aj na oblasť

					predprimárneho vzdelávania t. j. detí vo veku od 2-3rokov veku dieťaťa do 6 roku veku dieťaťa. Pokiaľ ide o bilingválne vzdelávanie je ustanovené školským zákonom ako výchova a vzdelávanie, ktorá sa môže uskutočňovať ako bilingválne vzdelávanie v štátnom jazyku a súčasne v cudzom jazyku. Bilingválne vzdelávanie sa uskutočňuje v: a) bilingválnom programe podľa medzinárodnej dohody uzavretej medzi Slovenskou republikou a iným štátom alebo b) študijnom odbore bez medzinárodnej dohody s iným štátom, ak škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v cudzom jazyku najmenej v troch povinných vyučovacích predmetoch. Z uvedeného vyplýva, že požiadavku vytvoriť systém ranej starostlivosti pre nepočujúce deti vo veku 0-6 rokov pri bilingválnom vzdelávaní nie je možné v zmysle týchto dikcií naplniť. Zároveň dávame do pozornosti predkladateľa možnosť uvedený zámer realizovať prostredníctvom experimentálneho overovania podľa § 14 ods. 1 písm. f) školského zákona.

8. Zdravie

Oblasť	***Opatrenie***	***Termín***	***Zodpovedný/í***	***Východiskový stav***	***Ukazovateľ***
8.1.Implementovať poskytovanie psychosociálneho poradenstva rodičovi a podpory optimálneho vývinu dieťaťa v rámci ústavnej zdravotnej	*Vytvoriť podmienky na dostupnosť komplexnej interdisciplinárnej starostlivosti, ak bolo u dieťaťa identifikované riziko funkčných obmedzení pri*	2025	MZ S R v spolupráci s ústavnými zdravotníckymi zariadeniami,		*Počet odborných centier, kde sa poskytuje interdisciplinárna starostlivosť na uľahčenie prechodu do komunitnej starostlivosti*

starostlivosti, ak bolo dieťaťu identifikované riziko funkčných obmedzení pri zdravotnom postihnutí/pri predpokladanom vývoji zdravotného postihnutia	*zdravotnom postihnutí /pri predpokladanom vývoji zdravotného postihnutia, a to najmä v starostlivosti o raný detský vývin, zriadením odborných centier pre uľahčenie prechodu z ústavnej zdravotnej starostlivosti do komunitnej starostlivosti, so zameraním na zdravie, výživu, a vývin dieťaťa s podporou responzívneho rodičovstva a možností vývinovej stimulácie, vrátane adresného odporučenia do starostlivosti v regióne*		najmi Národným ústavom detských chorôb v Bratislave, Detskou fakultnou nemocnicou s poliklinikou Banská Bystrica a Detskou fakultnou nemocnicou Košice		
8.2. Zlepšiť" prístup k zubno-lekárskemu ošetreniu v celkovej anestézii pre osoby so zdravotným postihnutím	***Nové opatrenie*** *Pripraviť návrh novely zákona č. 577/2004 Z. z o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, v ktorom uvedie zoznam diagnóz, pri ktorých má*	2024	MZ SR		*Predloženie návrhu novely zákona do legislatívneho procesu*

	poistenec nárok na zubno-lekárske ošetrenie v celkovej anestézii, s plne alebo čiastočne uhrádzanými zubno-lekárskymi výkonmi zo zdrojov verejného zdravotného poistenia, a to aj v prípade, ak takýto poistenec neabsolvoval v predchádzajúcom kalendárnom roku preventívnu zubno-lekársku prehliadku				
	Zabezpečiť zvýšenie počtu zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii tak, aby ich geografická dostupnosť zodpovedala oprávneným potrebám pacientov vyžadujúcich tento spôsob ošetrenia	2025	MZ SR		*Počet nových ambulancií a počet do vybudovaných ambulancií*
	Pripraviť na rokovanie Rady vlády Slovenskej republiky pre osoby so zdravotným postihnutím informáciu o vytvorení nových zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii pre zdravotne	2025	MZ SR		*Informácia o vytvorení nových zubných ambulancií poskytujúcich zubné ošetrenia v celkovej anestézii pre zdravotne postihnuté osoby*

	postihnuté osoby				
8.3. Podpora včasnej prevencie vývinových funkčných porúch u detí pri poskytovaní všeobecnej zdravotnej starostlivosti	*Podporiť vo všeobecnej ambulantnej starostlivosti o deti a dorast elektronické vypĺňanie skríningov Tekos a M-CHAT a monitorovacej a skríningovej metódy S-PMV*	2024	MZ SR		*Počet podporených ambulancií a počet štatistických analýz*
8.4. Priebežne pri rokovaniach Kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky a Kategorizačnej komisie pre špeciálny zdravotnícky materiál vyhodnocovať finančnú dostupnosť kategorizovaných zdravotníckych pomôcok na mobilitu, zariadení a podporných technológií v rámci kompetencií, ktoré v tomto smere MZ SR má ako orgán spravujúci kategorizačný proces	*Zaraďovať do programu rokovania Kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky a Kategorizačnej komisie pre špeciálny zdravotnícky materiál problematiku prehodnotenia výšky doplatkov na zdravotnícke pomôcky pre občanov so zdravotným postihnutím v snahe dosiahnuť ich zníženie za predpokladu súčinnosti zdravotných poisťovní a členov odborných pracovných skupín, pričom bude klásť osobitný dôraz najmä na pomôcky určené najviac zdravotne postihnutým osobám.* ***Aktualizácia opatrenia*** *Organizovať*	každo ročne	MZ SR		*Zaraďovanie problematiky doplatkov u pomôcok pre najviac zdravotne postihnuté osoby do rokovaní jednotlivých kategorizačných komisií* Kategorizačná komisia pre zdravotnícke pomôcky a Kategorizačná komisia pre špeciálne zdravotnícke materiály ako poradné orgány ministra zdravotníctva SR pre proces kategorizácie priebežne štandardne pracujú tak, aby súčasťou každého stretnutia a rokovania o každom predloženom návrhu bolo vyhodnocovanie finančnej dostupnosti všetkých prerokovávaných položiek, novo zaraďovaných a existujúcich. Celý rozsah posudzovaného sortimentu MZ SR vníma aj z pohľadu fyzicky dostupného sortimentu, jeho šírky a kvality. Ak nemá dôjsť k výraznému zhoršeniu fyzickej aj finančnej dostupnosti pomôcok, bude nevyhnutné iniciovať medzirezortné aktivity na úrovni MZ SR, MF SR a MPSVaR SR.

	spoločné konzultačné stretnutie predstaviteľov MZ SR, zdravotných poisťovní, distribútorov a predstaviteľov organizácií osôb so zdravotným postihnutím a pacientskych organizácií s cieľom definovať zdroje aktuálnych problémov a možnosti ich riešenia				
8.5. Zabezpečiť podporu zdravotníckym pracovníkom pri manažmente pacientov so zdravotným postihnutím. MZ SR zabezpečí zdravotníckym pracovníkom podporu (informačnú, vzdelávaciu) na zlepšenie ich zručností v oblasti komunikácie s osobami so zdravotným postihnutím a ich rodinnými príslušníkmi s ohľadom na ich špecifické potreby	*Zapracovať do minimálnych štandardov špecializačného štúdia v rámci komplexnej inovácie minimálnych štandardov pre jednotlivé zdravotnícke povolania tému: Komunikácia s osobami so zdravotným postihnutím pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s ohľadom na ich špecifické potreby v komunikácii*	2030	MZ SR		*Inovované minimálne štandardy pre zdravotnícke povolania lekár, zubný lekár, sestra, pôrodná asistentka, zdravotnícky záchranár, praktická sestra - asistent, logopéd, psychológ, liečebný pedagóg a fyzioterapeut*
***Nové opatrenie* 8.6.Participovať na podujatiach a konferenciách umožňujúcich podporu zvyšovania informovanosti o**	*Podporovať zvyšovanie informovanosti o zriedkavých chorobách medzi odbornou a laickou verejnosťou*	každo ročne	MZ SR		*Participácia na medzinárodnom dni zriedkavých chorôb, organizovanie konferencie o zriedkavých chorobách, organizovanie workshopov pre pracoviská zapojené v ERN*

zriedkavých chorobách medzi odbornou a laickou verejnosťou a organizovať podujatia a konferencie umožňujúce zvyšovanie informovanosti o zriedkavých chorobách	*(vrátane pacientov). Vytvárať podporné stratégie pre pacientov so zriedkavými chorobami v rámci stratégie pacientov so zdravotným postihnutím. Podporovať expertízu a medzinárodnú spoluprácu v oblasti zriedkavých chorôb - zapojenie slovenských pracovísk zapojených v Európskych referenčných sieťach, ako aj iných pracovísk, ktoré sa venujú pacientom so zriedkavými chorobami (Národný zoznam pracovísk pre zriedkavé choroby v SR). Vytvárať prostredie, ktoré umožňuje transparentný prístup k inovatívnym a moderným liečebným možnostiam, ktoré odpovedajú súčasnému vedeckému poznaniu*				
***Nové opatrenie* 8.7.Podpora poskytovania perinatálnej zdravotnej starostlivosti**	*Poskytovať osobám so zdravotným postihnutím rovnaký rozsah, kvalitu a štandard*	priebežne	MZ SR		*Systematické preverovanie a hodnotenie dodržiavania štandardného postupu (Štandardný postup na výkon prevencie: Starostlivosť o matku a novorodenca podľa zásad Baby-*

	bezplatnej alebo cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti, ktoré sa poskytujú ostatným osobám, a to aj v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia a v oblasti verejného zdravia určených pre celú populáciu				*friendly Hospital Initiative (BFHI) – podpora vzťahovej väzby a laktácie) v oblasti gynekológie a pôrodníctva pri dodržiavaní zásad Baby-friendly Hospital Initiative (BFHI)*

9. Habilitácia a rehabilitácia

Oblasť	***Opatrenie***	***Termín***	***Zodpovedný/í***	***Východiskový stav***	***Ukazovateľ***
9.1. Zaviesť systém individualizovanej komplexnej podpory osôb so zdravotným postihnutím a ich rodín cez nadrezortný systém habilitačných a rehabilitačných služieb	*Vytvoriť pracovnú skupinu, účelom ktorej bude dohodnutie kompetencií jednotlivých rezortov v systéme habilitačných a rehabilitačných služieb*	2023	MPSVR SR v spolupráci s MZ SR, MŠVVaŠ SR		*Počet stretnutí pracovnej skupiny*

10. Práca a zamestnávanie

Oblasť	***Opatrenie***	***Termín***	***Zodpovedný/í***	***Východiskový stav***	***Ukazovateľ***
10.1.Implementovať nástroje podpory a pomoci zamerané na zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti občanov so zdravotným	*Podporovať zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím a vytvárať legislatívne podmienky na podporu*	priebežne	MPSVR SR		*Prijatá legislatíva* V roku 2022 bola s účinnosťou od 1.1.2023, resp. 1.1.2024 upravená legislatíva v oblasti zamestnávania OZP zákonom č.426/2022 Z.z., zákonom č. 430/2022 Z.z. a zákonom č. 488/2022 Z.z., ktorým novelizoval

postihnutím	*zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce bez potreby zriaďovania chráneného pracoviska alebo chránenej dielne prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce, vrátane implementovania inovovaných alebo nových aktívnych opatrení na trhu práce, vrátane využívania nástrojov v oblasti sociálnej ekonomiky*				zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov vznp. smerujúca k príprave právneho rámca na podporu zamestnávania OZP bez potreby vytvorenia CHD/CHP. Úprava určuje, ktoré kategórie OZP budú považované za oprávnené pre podporu zamestnávania v CHD/CHP, pričom zamestnávanie OZP, u ktorých je predpoklad uplatnenia sa mimo CHD/CHP, bude podporené v rámci národného projektu, ktorým budú implementované nové aktívne opatrenia na trhu práce podporujúce zamestnávanie OZP na otvorenom trhu práce. Zákon č. 112/2018 Z.z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ,,zákon č. 112/2018 Z. z.“) v súvislosti s účinnou novelizovanou právnou úpravou od 1.1.2023 s cieľom posilniť a podporiť na SR priaznivé prostredie pre rozvoj sociálnej ekonomiky. Podpora SE: 1.Ústredie PSVR SR realizuje prostredníctvom úradov práce Národný projekt „Podpora integračných podnikov“ zameraný na podporu registrovaných integračných sociálnych podnikov formou poskytovania mzdových nákladov a dodatočných nákladov na zamestnávanie znevýhodnených a zraniteľných zamestnancov vrátane zdravotne znevýhodnených osôb, s cieľom zlepšiť ich postavenie na trhu práce, zvýšiť zamestnateľnosť a zamestnanosť 2. Implementačná agentúra MPSVR SR realizuje Národný projekt „Inštitút sociálnej ekonomiky“. Vytvorených bolo 8 regionálnych centier sociálnej ekonomiky v každom krajskom meste, ktoré poskytujú

					potenciálnym záujemcom o sociálne podnikanie a registrovaným sociálnym podnikom všetky potrebné informácie o sociálnom podnikaní, podmienkach priznania štatútu registrovaného sociálneho podniku, povinnostiach registrovaného sociálneho podniku, informácie o priamej a nepriamej podpore sociálnym podnikom, atď. 3. Ústredie práce realizovalo prostredníctvom úradov práce NP „Investičná pomoc pre sociálne podniky - nenávratná zložka“. V rámci tohto projektu bolo podporených 97 registrovaných sociálnych podnikov. K marcu 2023 je registrovaných 531 sociálnych podnikov, v ktorých pracuje 3 721 zdravotne znevýhodnených osôb.
	Zabezpečovať individuálnu prácu s občanmi so zdravotným postihnutím, aj prostredníctvom využívania neštátnych služieb zamestnanosti poskytovaných agentúrami podporovaného zamestnávania vytvorením podmienok potrebných pre ich fungovanie a nastavenie spolupráce s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny v oblasti podporovaného zamestnávania	priebežne	MPSVR SR		*Vypracovaný projekt* V roku 2022 boli vytvorené predpoklady, na základe ktorých je možné zrealizovanie projektu, nadväzne na programové dokumenty na PO 2021-2027. Predložené a schválené EK boli - Partnerská dohoda SR na roky 2021-2027 (07/2022), Program Slovensko 2021-2027 (11/2022). Za účelom prípravy projektu sa dňa 28.2.2023 uskutočnilo na MPSVR SR pracovné rokovanie so zástupcami APZ.

10.2. Za účelom zlepšenia podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rámci tzv. pilotného monitorovania zrealizuje v priebehu roka 2023 s výstupom v roku 2024	*Uskutočniť odpočet podielu zamestnancov so zdravotným postihnutím vo verejnej správe pod rezortom MPSVaR SR (štatistické zhrnutie o stave zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v rezorte ministerstva)*	2022	MPSV R SR		*Monitoring/analýza* MPSVR SR v roku 2022 s výstupom pre rok 2023 zadalo Inštitútu pre výskum práce a rodiny vypracovanie štúdie „Zlepšenie podpory zamestnávania OZP v štátnej a verejnej správe – pilotné monitorovanie v rezorte práce, sociálnych vecí a rodiny SR“, pričom jednou z tém bude pokryté a splnené uvedené opatrenie.
	Uskutočniť monitoring/analýzu existujúcich opatrení cielených na vytváranie vhodných pracovných podmienok pre osoby so zdravotným postihnutím, ako aj na sprístupňovanie ponuky pracovných miest osobám so zdravotným postihnutím a na sprístupňovanie procesu výberových konaní osobám so zdravotným postihnutím	2023	MPSV R SR		*Monitoring/analýza* MPSVR SR v roku 2022 s výstupom pre rok 2023 zadalo Inštitútu pre výskum práce a rodiny vypracovanie štúdie „Zlepšenie podpory zamestnávania OZP v štátnej a verejnej správe – pilotné monitorovanie v rezorte práce, sociálnych vecí a rodiny SR“, pričom jednou z tém bude pokryté a splnené uvedené opatrenie.
	Identifikácia efektívnosti existujúcich nástrojov podpory zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe a navrhnutie	2023	MPSV R SR		*Monitoring/analýza* MPSVR SR v roku 2022 s výstupom pre rok 2023 zadalo Inštitútu pre výskum práce a rodiny vypracovanie štúdie „Zlepšenie podpory zamestnávania OZP v štátnej a verejnej správe – pilotné monitorovanie v rezorte práce, sociálnych vecí a rodiny SR“,

	nových opatrení s cieľom podporiť zvýšenie počtu zamestnanosti osôb so zdravotným postihnutím v štátnej a verejnej správe				pričom jednou z tém bude pokryté a splnené uvedené opatrenie.

11. Účasť na kultúrnom živote, rekreácií, záujmových aktivitách a športe

Oblasť	***Opatrenie***	***Termín***	***Zodpovedný/í***	***Východiskový stav***	***Ukazovateľ***
11.1.Sprístupňovať kultúru a umenie vo formátoch prístupných osobám so zrakovým a sluchovým postihnutím	*Zabezpečovať realizáciu kultúrnych a umeleckých podujatí (v oblasti divadla, hudby, filmu, výtvarného umenia, tanečného umenia) vrátane sprístupňovania expozícií s titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, s tlmočením do slovenského posunkového jazyka, s videokomentárom pre osoby so sluchovým postihnutím, s audiokomentárom pre osoby so zrakovým postihnutím, s informáciami (napr. popisky, sprievodné texty a pod.) v Braillovom písme alebo s exponátmi, ktoré je možné vnímať hmatom*	Do roku 2030	MK SR prostredníctvom organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti		*Prehľad podujatí realizovaných organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR (každoročne), sumárny prehľad projektov podporených prostredníctvom dotačného programu Kultúra znevýhodnených skupín podľa cieľových skupín zohľadňujúci konkrétny typ zdravotného postihnutia (každoročne) a výsledky mapovania v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR (raz za 5 rokov).* Prehľad podujatí realizovaných organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR (každoročne), sumárny prehľad projektov podporených prostredníctvom dotačného programu Kultúra znevýhodnených skupín podľa cieľových skupín zohľadňujúci konkrétny typ zdravotného postihnutia (každoročne) a výsledky mapovania v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR (raz za 5 rokov). V roku 2022 boli na webovom sídle MK SR zverejnené dve výzvy na predkladanie žiadostí o dotáciu v dotačnom programe Kultúra znevýhodnených skupín – prvá v máji 2022 pre projekty realizované v roku 2022 s termínom predkladania žiadostí 7. júna 2022

					a druhá v novembri 2022 pre projekty realizované v roku 2023 s termínom na predkladanie žiadostí 12. decembra 2022. MK SR v roku 2022 podporilo 16 projektov špecificky zameraných na oblasť kultúry osôb so zrakovým postihnutím a 24 projektov osôb so sluchovým postihnutím. MK SR opakovane po piatich rokoch v roku 2022 zrealizovalo prieskum o stave fyzickej a informačnej debarierizácie v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR. Súčasťou mapovania bolo aj zisťovanie debarierizačného dlhu v organizáciách ministerstva, ktorý bol Inštitútom kultúrnej politiky odhadnutý na 21,5 milióna eur. Informatívny materiál obsahujúci výsledky prieskumu je dostupný prostredníctvom webového sídla MK SR.
Aktualizácia opatrenia **11.1.Sprístupňovať kultúru a umenie vo formátoch prístupných osobám so zdravotným postihnutím**	*Zabezpečovať realizáciu kultúrnych a umeleckých podujatí (v oblasti divadla, hudby, filmu, výtvarného umenia, tanečného umenia) v dostupných formátoch, vrátane sprístupňovania expozícií bezbariérovo, s titulkami a tlmočením do slovenského posunkového jazyka, s videokomentárom pre osoby so sluchovým postihnutím, s audiokomentárom a informáciami*	každoročne	MK SR prostredníctvom organizácií vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti		*1. celkový počet podujatí realizovaných organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR* *2. počet návštevníkov z cieľovej skupiny (osoby so zdravotným postihnutím)* *3. počet kultúrnych podujatí a aktivít s aktívnym zapojením cieľovej skupiny (každoročne).* *4. formy zliav zo vstupného alebo poplatkov poskytované návštevníkom so zdravotným postihnutím a pre ich sprievodcov (zľava v percentách).* *5. sumárny prehľad projektov podporených prostredníctvom dotačného programu Kultúra znevýhodnených skupín podľa cieľových skupín zohľadňujúci konkrétny typ zdravotného postihnutia (každoročne)* *6. výsledky mapovania stavu informačnej a fyzickej debarierizácie v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR (raz za 5 rokov).*

	(ako sú napr. popisky, sprievodné texty) v Braillovom písme alebo s exponátmi, ktoré je možné vnímať hmatom pre osoby so zrakovým postihnutím a pod.				
11.2.Sprístupňovať slovenské filmy pre osoby so sluchovým a zrakovým postihnutím	*Vydávať slovenské filmy s audiokomentárom pre osoby so zrakovým postihnutím, titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím alebo s tlmočením do slovenského posunkového jazyka*	Do roku 2030	MK SR prostredníctvom Slovenského filmového ústavu		*Počet vydaných slovenských filmov s audiokomentárom pre osoby so zrakovým postihnutím, titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím alebo s tlmočením do slovenského posunkového jazyka* DVD a blu-ray tituly vydané v SFÚ v roku 2022 s audiokomentárom pre osoby so zrakovým postihnutím a titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím: • DVD Jaroslava Havettová. Výber z tvorby • Blu-ray Slnko v sieti • Blu-ray Záhrada • Blu-ray Dežo Hoffmann – fotograf Beatles
	Nová úloha *Hľadať možnosti vrátane návrhov legislatívnych zmien, ak to bude potrebné, ako zabezpečiť, aby hlasové komentovanie pre nevidiacich vyrobené k slovenským audiovizuálnym dielam bolo verejne dostupné pre osoby so zrakovým postihnutím*	v roku 2024	MK SR		*Počet verejne dostupných hlasových komentárov pre nevidiacich vyrobených k slovenským audiovizuálnym dielam*

	Nová úloha *Zvyšovať informovanosť o tom, ktoré programy v audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie sú sprevádzané titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, hlasovým komentovaním pre nevidiacich alebo tlmočené do slovenského posunkového jazyka a zabezpečí, aby vyhľadávanie takýchto programov v katalógu programov bolo užívateľsky prívetivé aj pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím*	v roku 2024	MK SR spolupracovať s prevádzkovateľmi audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie		*Počet audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, ktorých katalógy sú užívateľsky prívetivé pre osoby so zrakovým a sluchovým postihnutím*
11.3. Podporiť kultúru a dostupnosť kultúry pre osoby so sluchovým postihnutím	*Zriadiť pracovnú skupinu za účelom prípravy náplne činnosti centra kultúry osôb so sluchovým postihnutím v rezorte Ministerstva kultúry SR ako špecializovaného pracoviska pre oblasť starostlivosti o kultúru nepočujúcich a dostupnosti kultúry pre osoby so sluchovým*	2023	MK SR		*Zriadená pracovná skupina*

	postihnutím				
	Vypracovať návrh na vznik špecializovaného pracoviska	2024	MK SR		*Príprava náplne činnosti centra kultúry osôb so sluchovým postihnutím vrátane vyčíslenia finančných nákladov (materiál na rokovanie porady vedenia MK SR)*
Aktualizácia opatrenia **11.3. Podporiť kultúru a dostupnosť kultúry pre osoby so zdravotným postihnutím**	*Zriadiť pracovnú skupinu za účelom prípravy náplne činnosti metodického centra kultúry osôb so zdravotným postihnutím v rezorte Ministerstva kultúry SR ako špecializovaného pracoviska pre sprístupňovanie kultúry osobám so zdravotným postihnutím*	2024	MK SR		*Zriadená pracovná skupina*
	Vypracovať návrh na vznik špecializovaného pracoviska	2025	MK SR		*Príprava náplne činnosti metodického centra pre oblasť sprístupňovania kultúry osobám so zdravotným postihnutím vrátane vyčíslenia finančných nákladov (materiál na rokovanie porady vedenia MK SR)*

K úlohe 11.1.

SKN		*V réžii SNK bolo pre osoby so zrakovým postihnutím realizovaných 38 podujatí z toho 796 návštevníkov malo voľný vstup.*
Slovenská národná knižnica		*V roku 2022 do univerzálnej študovne zakúpili čítaciu lupu pre nevidiacich, ktorá bola od mája využitá 80 krát za rok 2022.* *O prezenčné štúdium slepeckých tlačí z fondov SNK nebol v sledovanom období prejavený záujem.* *SNK nedisponuje zamestnancom ovládajúcim slovenský posunkový jazyk alebo Braillovo písmo, ani technickým vybavením umožňujúcim použitie video alebo audiokomentárov. Z dôvodu vystavenia originálov zbierkových predmetov nie je možné ani vnímanie exponátov hmatom. Využitie uvedených prvkov počíta SNK v novej stálej expozícii Literárneho múzea. Všetky podujatia, ktoré organizuje SNK, sú však prístupné všetkým osobám bez akýchkoľvek obmedzení.*
Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici		*Podujatia:* *1. Celoročná aktivita Veda v hračkách. Počet znevýhodnených návštevníkov: 1 návštevník* *2. Akadémia európskeho seniora (Tréning pamäti s ukážkami jedinečných tlačí z fondu knižnice - trénovanie pamäti pre seniorov o dejinách knižnej kultúry v Banskej Bystrici spojené s komentovanou výstavou Uchované dedičstvo a tvorbou vlastného exlibrisu)* *Počet znevýhodnených návštevníkov: 6* *4x Klub (ne)zábudlivcov, klub zameraný na tréningy pamäti pre seniorov* *Počet znevýhodnených účastníkov: 2* *1x letný tréning pamäti* *Bystré hlavičky a ich mamičky* *Počet znevýhodnených účastníkov: 1* *V **Literárnom a hudobnom múzeu** ŠVK BB je sprístupňovaná **celoročne Expozície:*** *1. **Ľudové hudobné nástroje na Slovensku** – prezentovaná s rozšírením kópií 3D modelov vybraných zbierkových predmetov, k dispozícii je aj súvislý text v Braillovom písme. Navštívili ju **4 návštevníci so zrakovým postihnutím**.* *2. **Expozíca Bábkarský salón**, kde sú 3D modely divadelných bábok a bábkového divadielka, navštívili v roku 2022 individuálni ´dvaja návštevníci **so zrakovým postihnutím*** *3. expozíciu Pamätného domu **Jozefa Gregora Tajovského navštívilo 7** osôb so sluchovým postihnutím.* *4. V rámci podujatia **Noc múzeí a galérii** navštívila múzeum **1 osoba so zrakovým postihnutím.*** *Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici -Literárne a hudobné múzeum pri príprave výstav vyhotovuje krátke videopozvánky **doplnené o titulky pre osoby so sluchovým postihnutím**, v roku 2022 zhotovilo celkom **3 videá**: Videopozvánka k výstave Sama Chalupku, k výstave Františka Švantnera a k výstave Krása v bábkach zakliata. Uverejnené sú na facebookovej stránke LHM a na Youtube.*

BIBIANA medzinárodný dom umenia pre deti		***Výstavy:*** 1. **Hravá hlava** – 18. 2.–11. 9. 2022 – *výstava s audiokomentárom* 2. **Tresky plesky** – 1. 10. 2022 – 19. 2. 2023 – *výstava s audiokomentárom, nová mobilná aplikácia* 3. **Animanimals** – 1. 10. 2022 – 19. 2. 2023 – *výstava zameraná na zvieratká s hendikepom* ***Reinštalácie výstav:*** **1. Zmysel to má aj bez zmyslov** *Vystavené knihy sú beletristické portréty detí a dospievajúcich s rôznymi typmi postihnutia, cieľom výstavy je detským návštevníkom predstaviť život ich vrstovníkov so zdravotným postihnutím.* **Knižnica J. Fándlyho v Trnave** 20. 1. – 30. 3. 22 **Cirkevná ZŠ Narnia** 5. 5. – 6. 6. 22 **ZŠ v Lozorne** 8. 6. – 31. 8. 22 **ZŠ Železničná 13, Bratislava** 20. 9. – 23. 10. 22 **Programy (tvorivé dielne, divadielka)** *Pravidelné návštevy detí so zdravotným postihnutím a zo špeciálnych škôl*
Divadlo Nová scéna		*1x predstavenie pre nepočujúcich divákov tlmočené do slovenského posunkového jazyka. 29.12.2022, komédia Sex pre pokročilých*
Hudobné centrum		*Koncertné podujatia v rámci festivalov Dni starej hudby, Melos-Étos, Pro Musica Nostra, Allegretto Žilina a realizácia hudobných programov pre všetky vekové skupiny detí a mládeže, vrátane detí so zdravotným postihnutím.* *V roku 2022 HC nezrealizovalo koncerty špeciálne venované ľuďom so zrakovým, či sluchovým postihnutím, zrealizovalo však 2 hudobné programy pre mládež, ktorých sa zúčastnilo cca 500 stredoškolákov s kombinovaným zdravotným postihnutím a špeciálnymi potrebami*
Slovenské literárne centrum		*SLC pri aplikovaní novej vizuálnej identity SLC na web organizácie pristúpilo k úprave farebnosti identity, aby spĺňala kritériá kontrastu, ktoré umožnia používanie stránky osobami so zrakovým postihnutím. Tento prístup bude SLC uplatňovať aj pri zavádzaní novej vizuálnej identity na ďalšie komunikačné kanály určené širokej verejnosti.*
Národné osvetové centrum		*Oddelenie vzdelávanie, výskumu a štatistiky NOC v spolupráci s MK SR a STU uskutočnilo v r. 2022* ***online informačný seminár – Kultúra pre všetkých. Univerzálne navrhovanie v kultúrnej infraštruktúre, v máji 2022*** *Forma: online prostredníctvom platformy ZOOM, cieľom seminára bolo priblíženie nového dotačného podprogramu Ministerstva kultúry SR s názvom Fyzická debarierizácia. Účastníci sa oboznámili s problematikou prístupnosti kultúrnej infraštruktúry a univerzálneho navrhovania takejto infraštruktúry, zoznámili sa s príkladmi dobrej praxe a odporúčaniami pre debarierizáciu.* *Počet lektorov:6* *Počet účastníkov:76* *Časový rozsah: 3 hodiny* *V rámci galaprogramu Folklórneho festivalu Východná uviedlo program Letokruhy tradícií, ktorého súčasťou bola aj časť originálneho umeleckého projektu Barbory a Františka Morongovcov Folklór: Jazyk!, v ktorom bola choreografia ľudového tanca z Rejdovej umelecky tlmočená aj do slovenského posunkového jazakya. Galaprogram v priamom prenose vysielala RTVS (sledovanosť cca 600 000 divákov) a v areáli amfiteátra ho naživo sledovalo asi 6 000 divákov.* *Osoby so zdravotným postihnutím sa pravidelne zapájajú do systému postupových súťaží a prehliadok organizovaných NOC (napr. divadlo, výtvarné*

		umenie, fotografia, film, zborový spev a pod.)
Slovenská filharmónia		*Všetky koncerty v počte 97, ktoré boli uskutočnené v roku 2022 boli prístupné osobám so zrakovým a čiastočne aj so sluchovým postihnutím. V každej koncertnej sezóne usporadúvame Koncert bez bariér. V roku 2022 sa uskutočnil 5. septembra 2022. Pri tejto príležitosti SF predstavila Elektronický rozprávajúci dotykový rám - hapticko-zvukovú pomôcku pre nevidiacich, slabozrakých, ale aj vidiacich návštevníkov. V roku 2022 na koncerte 27. novembra 2022 SF uviedla do prevádzky indukčnú slučku (audio-frekvenčný zosilňovací systém pre sluchovo postihnutých) v Malej sále Slovenskej filharmónie.*
Slovenská ústredná hvezdáreň		*V roku 2021 SÚH začala realizovať cezhraničný projekt Interreg SK-HU Hviezdy nás spájajú, ktorého jedným z výstupov je* ***zavedenie informačného systému formou QR kódov*** *v textovej forme o vystavených zbierkových predmetoch v stálej expozícii Múzea M. T. Konkolyho.* ***Do plnej prevádzky bol uvedený v októbri 2022, čím rozšíril informatívnu zložku aj pre návštevníkov so sluchovým postihnutím****.* *SÚH umožňuje osobám so zdravotným postihnutím pri sprístupňovaní programovej ponuky 50 % zľavu zo vstupného. V roku 2022 takúto zľavu využilo 194 návštevníkov.*
Slovenské národné divadlo		*Slovenské národné divadlo v spolupráci s Úniou nevidiacich a slabozrakých usporiadalo v novembri 2022 (dodnes trvá)* ***Výstavu Cesta svetla 2022****, ktorá je výberom najlepších diel z 18. ročníka fotografickej súťaže Cesta svetla. Jej cieľom je prostredníctvom fotografií priblížiť problematiku zrakového postihnutia širokej verejnosti. Dôležitým rozmerom súťaže je aj fakt, že sa do nej zapájajú aj ľudia so zrakovým postihnutím, čo výrazne posilňuje jej inkluzívny rozmer.* ***Balet SND*** *sa snaží osloviť čo najširšie publikum a búrať bariéry voči znevýhodneným skupinám, s dôrazom na detí a dospievajúcu mládež. Zámerom dramaturgie je prinášať diela akcentujúce humanizmus, toleranciu a rešpekt voči znevýhodneným skupinám. S týmto zámer usporiadal* ***2 inscenácie:*** ***1. „Narodil sa chrobáčik“ jún 2022, pre slabozraké a autistické deti - v rámci projektu Divadlo pre všetky deti.*** *Dramaturgický úvod bol tlmočený do slovenského posunkového jazyka. V rámci špeciálneho fotenia sa deti zoznámili s tanečníkmi a vďaka prekladateľovi do SPJ prebehla krátka neformálna diskusia.* *2.* ***„Luskáčik pre nevidiacich“ december 2022*** *predstavenie aj pre nevidiace a slabozraké deti. Riaditeľka Baletu SND* ***Nina Poláková*** *privítala pred predstavením nevidiace a slabozraké deti zo Spojených internátnych škôl pre žiakov so zrakovým postihnutím z Bratislavy a Levoče. Balet SND sa stal súčasťou zmysluplného projektu Luskáčik pre nevidiacich, ktorý vznikol vďaka iniciatíve riaditeľky občianskeho združenia Od podlahy Galiny Kubalovej a špeciálnej aplikácie s komentárom. Deti vďaka nej mohli vnímať dianie na javisku na pozadí Čajkovského hudby. Hlavným cieľom projektu bolo sprístupniť baletné umenie pre nevidiacich a slabozrakých taktilnou a auditívnou formou, prepojením sluchu a hmatu. Vďaka mobilnej aplikácie nie je audiokomentárom rušené okolie osoby so zrakovým postihnutímV rámci programu si deti mohli prostredníctvom audio-dotykového rámu a 3D reliéfnej knihy v Breillovom písme vyskúšať baletné pózy. V projekte plánujeme pokračovať aj v ďalšom roku.* ***ČINOHRA SND*** *usporiadala* ***2 inscenácie:*** *Ste medzi nami a Čaj u pána senátora.* *Brožúra k predstaveniu bola vytlačená v intenciách pravidiel jasnej tlače.*
Slovenské národné múzeum		***SNM*** *uskutočnilo 2 aktivity pre návštevníkov so zrakovým postihnutím a 2 aktivity pre návštevníkov so sluchovým postihnutím* ***SNM – Archeologické múzeum v Bratislave*** *Výstava Longinus – Po stopách legionárov, sprístupnená v júni 2022 ponúka niekoľko vizualizácii premietaných v slučke na monitoroch, ktoré sú tiež opatrené titulkami vhodnými pre návštevníkov so sluchovým postihnutím. Táto výstava obsahuje aj niekoľko haptických exponátov využiteľných pre osoby so*

		zrakovým postihnutím. Dotváranie odliatkov archeologických predmetov je tvorivá dielňa vhodná aj pre zrakovo postihnutých. Pri práci s takouto skupinou sú využívané tiež interaktívne modely. ***SNM – Historické múzeum v Bratislave*** *zrealizovalo podujatie pre* ***nevidiacich a slabozrakých*** *návštevníkov s UNSS v počte 25 ľudí komentovanú prehliadku výstavy Rimania a Slovensko* ***SNM – Múzeum kultúry karpatských Nemcov v Bratislave*** *poskytovalo lektorský výklad a prehliadku múzea prispôsobenú potrebám a požiadavkám osobám so* ***zrakovým a sluchovým*** *postihnutím.*
Slovenské technické múzeum v Košiciach		***Dotknime sa hutníctva*** *- špecializovaný program s exponátmi, ktoré je možné vnímať hmatom pre osoby so zrakovým znevýhodnením.* ***Kovové inšpirácie*** *- špecializovaný program v expozíciách hutníctva pre osoby so sluchovým znevýhodnením, s tlmočením do slovenského posunkového jazyka*
Štátna filharmónia Košice		*Počet podujatí vhodných pre osoby so* ***zrakovým postihnutím*** *v roku 2022:* ***88*** *- z toho:* *Abonentné symfonické koncerty: 19* *Verejné generálky: 5* *Mimoriadne koncerty: 10* *Koncerty pre deti a mládež: 8* *Komorné koncerty: 10* *Koncerty v rámci festivalu Košická hudobná jar: 10* *Poduajtia v rámci Medzinárodného organového festivalu Ivana Sokola: 11* *Koncerty v rámci festivalu ARS NOVA: 7* *Koncerty ŠFK na Slovensku: 1* *Koncerty ŠFK v zahraničí: 1* *Online koncerty: 1* *Predkoncertné stretnutia: 5* *Pre osoby* ***so sluchovým postihnutím ŠFK nerealizovala žiadne podujatie****.*
Štátna opera		*ŠO vytvára priateľské prostredie voči návštevníkom s rôznymi hendikepmi napríklad vytváraním titulkov predstavení uvádzaných v slovenskom jazyku. V roku 2022 ŠO uviedla* ***40 predstavení s titulkami****. Ľudia so zrakovým postihnutím patria medzi pravidelných návštevníkov ŠO, ich počet sa však osobitne neeviduje.*
Štátne divadlo Košice		*ŠDKE uviedlo v roku 2022 spolu* ***51*** *operných predstavení. Všetky operné predstavenia boli doplnené titulkami, čím sa sprístupňuje predstavenie aj divákom so sluchovým postihnutím. V roku 2022 navštívilo všetky divadelné predstavenia 54 400 divákov, z toho 1 400 (2,57 %) divákov využilo zľavnené vstupné ako držitelia preukazu ZŤP.*
Štátny komorný orchester Žilina		***34*** *koncertov: bezplatný vstup pre všetkých vozičkárov na všetky koncerty, 50% zľavy pre ZŤP a ZŤPS. Voľný vstup pre členov Kardioklubu Žilina na 3 vybrané koncerty* *Z toho 3 benefičné koncerty: 1. Benefičný koncert v spolupráci s Rotary Clubom pre festival postihnutej mládeže* *2. Jašidielňa a letný tábor pre deti so zdravotným postihnutím Stružielka* *3. Benefičný koncert Lions Clubu pre osoby so* ***zrakovým a sluchovým*** *postihnutím* *4 koncerty Nedeľné matiné pre deti a rodičov -* *voľný vstup pre deti so zdravotným a mentálnym postihnutím na cyklus koncertov*
Slovenský ľudový umelecký kolektív		*Galaprogram vyhlásenia nových prvkov zapísaných na reprezentatívne zoznamy nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a na zoznamy kultúrneho dedičstva UNESCO 19.12.2022 tlmočený do slovenského posunkového jazyka.*
Umelecký súbor Lúčnica		***Výstava imobilnej umelkyne*** *– výtvarníčka* ***Gabriela Straková*** *– slávnostná vernisáž 6. 4.* ***46 podujatí****, kde boli poskytnuté pre držiteľov ZŤP* ***50 percentné zľavy*** *a* ***9 podujatí****, kde boli poskytnuté* ***vstupy zdarma****.*

Ústredie ľudovej umeleckej výroby		*Výstava Majstri hudobných nástrojov - Galéria ÚĽUV Košice (od 22.10.2021 do 30.10.2022). Výstava bola výnimočnou nielen vzhľadom na samotné historické zbierkové predmety a nástroje od súčasných majstrov, ale aj 3D modely vybraných exponátov, vďaka ktorým mohli hmatom objaviť krásu hudobných nástrojov aj slabozrakí a nevidiaci návštevníci.* *V rámci Školy remesiel absolvoval hrnčiarsky kurz v Regionálnom centre remesiel ÚĽUV v Košiciach aj účastník so zrakovým postihnutím z OZ Usmej sa na mňa.*
Slovenský filmový ústav		***Realizácia filmových predstavení pre ľudí so sluchovým a zrakovým znevýhodnením v roku 2022 v Kine Lumière – kine Slovenského filmového ústavu:*** *Počet filmových predstavení realizovaných s podporou technológie indukčnej slučky, pre osoby so sluchovým postihnutím, ktorí využívajú načúvací prístroj (inštalovaná v kinosále K1 Kina Lumière): 659 filmových predstavení.* *Počet filmových predstavení so štandardnými titulkami (zvýšenie prístupnosti predstavení pre ľudí so sluchovým postihnutím): 1662 filmových predstavení* *Realizácia predstavení s audiokomentárom pre ľudí so zrakovým postihnutím a popisnými titulkami pre ľudí so sluchovým postihnutím mala prebiehať v rámci iniciatívy Audiovízia bez bariér, ktorej iniciátorom je občianske združenie Človek v ohrození prostredníctvom festivalu Jeden svet. Predstavenia sa mali uskutočniť na pôde Kina Lumière – kina Slovenského filmového ústavu ako partnerského subjektu iniciatívy v dňoch 5. – 11. 11. 2022. Z dôvodu požiaru v objekte na Špitálskej ulici 4, kde sídli Kino Lumière a následne z dôvodu nevyhnutných sanačných prác bolo Kino Lumière pre verejnosť od 20. 9. 2022 zatvorené a predstavenia nebolo možné zrealizovať. Obnova spolupráce je plánovaná na rok 2023.*

Zoznam použitých skratiek

IVPR - Inštitút pre výskum práce a rodiny
MD SR – ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
MF SR – ministerstvo financií Slovenskej republiky
MIRRI SR – ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MK SR – ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MPSVR SR – ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MS SR – ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MŠVVŠ SR – ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR – ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR – ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MVO – mimovládne organizácie
SKN - Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči
SNSPĽP – Slovenské národné stredisko pre ľudské práva
ÚKOZP – Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím
ÚPÚPaV SR - Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky
ÚVO - Úrad pre verejné obstarávanie